

1st

Michal Romeo Dvořák

MAĚ

FILIPA

knih o právech duševního vlastnictví

$$\frac{A+B}{C}$$

SEO

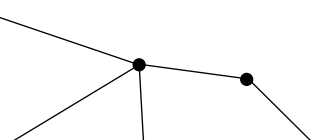
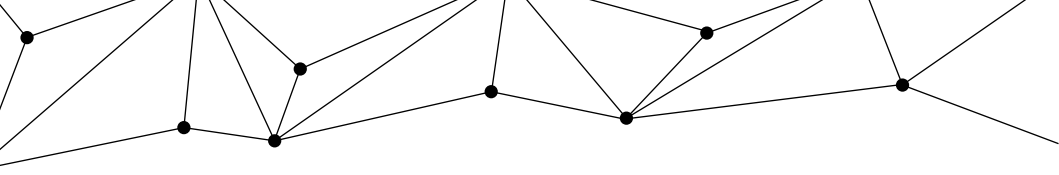

Supported by: **EUIPO**
EUROPEAN UNION
INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

 ideas
powered

 eSlovensko

súčasť projektu www.matfilipa.sk

vydalo eSlovensko o.z. s podporou EUIPO a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Concept © Michal Romeo Dvořák, Ľuboš Gondáš, 2016

Text © Michal Romeo Dvořák, FR/Colný úrad, EUIPO, ÚPV SR

Graphic design © Ľuboš Gondáš, 2016

Comics © Miro Drobný, Kamila Krkošová, 2016

© eSlovensko o.z., 1. vydanie, 2016

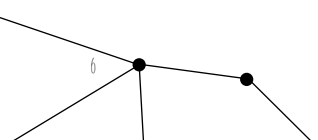
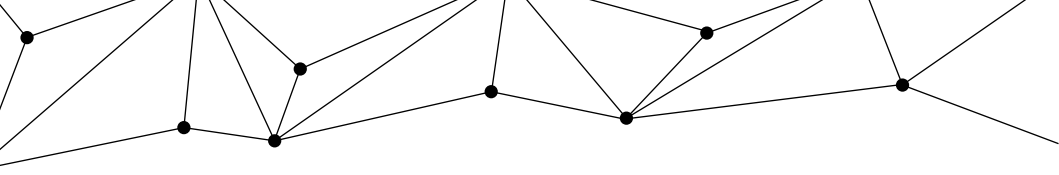
ISBN 978-80-89774-03-6

Matfilipa.sk je slovenský vzdelávací projekt o **duševnom vlastníctve**. Hlavným cieľom je vytvorenie pozitívneho vzťahu mládeže k otázkam duševného vlastníctva a osvojenie si zručností pri ochrane svojich vlastných práv, či už priemyselných alebo autorských. Súčasťou je tiež zvýšenie povedomia o inštitúciách, ktoré sa tejto problematike venujú na národnej či medzinárodnej úrovni.

Projekt je určený pre mladých ľudí, učiteľov a pracovníkov s mládežou. Všetky výstupy a nástroje projektu **matfilipa.sk** sú k dispozícii zdarma.

6

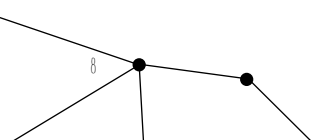
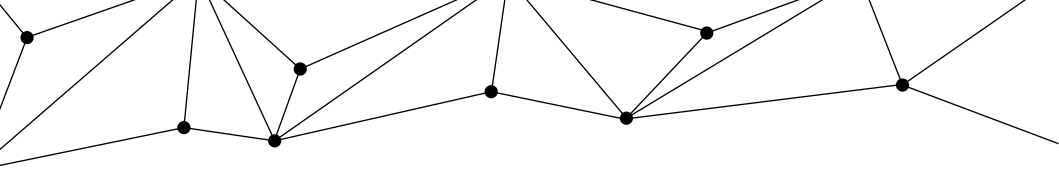
Autori obsah publikácie pripravili za príspevku voľne šíriteľných podkladov dodaných organizáciami EUIPO, Ministerstvo kultúry SR, Finančné riaditeľstvo SR a Úrad priemyselného vlastníctva SR.

Publikácia a jej obsah je voľne licencovaný pre ďalšie opakované bezplatné použitie a šírenie na účely vzdelávania. Autori udeľujú používateľom súhlas na verejné bezplatné šírenie diela, spracovanie diela a opakované nakladanie s obsahom, avšak len za predpokladu uvedenia pôvodného zdroja.

Supported by:

eSlovensko

8

OBSAH

ÚVODNÉ SLOVO	13
ČO JE DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO (DV)?	15
DV AUTORSKÉ	
DV PRIEMYSELNÉ	
DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO AUTORSKÉ	19
LITERÁRNE DIELA	
VÝTVARNÉ DIELA	
HUDOBNÉ DIELA	
AUDIOVIZUÁLNE A DIVADELNÉ DIELA	
PRÁVA SÚVISIACE S AUTORSKÝM PRÁVOM	
OCHRANA DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA AUTORSKÉHO	21
DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO PRIEMYSELNÉ	23
DIZAJNY	
PATENTY	
DODATKOVÉ OCHRANNÉ OSVEDČENIA	
OCHRANNÉ ZNÁMKY	
OZNAČENIE PŮVODU VÝROBKOV A ZEMEPISNÉ OZNAČENIA VÝROBKOV	
ÚŽITKOVÉ VZORY	
OCHRANA DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA PRIEMYSELNÉHO	26

OH A S B O

PRAKTICKÁ ČASŤ	27
ROZDIEL MEDZI VLASTNÍCKYM PRÁVOM A PRÁVOM DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA	29
SPOR O DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO	31
JE OBJAV VYNÁLEZOM? AKÝ JE MEDZI NIMI ROZDIEL?	33
OCHRANA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA A BOJ PROTI FALŠOVANIU A PIRÁTSTVU	35
AKO CHRÁNIŤ SVOJE DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO?	37
OCHRANA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA V MINULOSTI	38
AUTORSKÉ PRÁVO A BUDÚCNOSŤ, OTVORENÉ LICENCIE	40
SLOVO ZÁVEROM	42

H

PRÍLOHY

43

H

PRÍLOHA 1

45

A

SLOVNÍK POJMOV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PRÍLOHA 2

53

S

NAJČASTEJŠIE OTÁZKY K PRÁVAM DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PRÍLOHA 3

57

B

KOMIKSY NoProblemos

PRÍLOHA 4

67

O

INŠTITÚCIE VENUJÚCE SA PRÁVAM DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PRÍLOHA 5

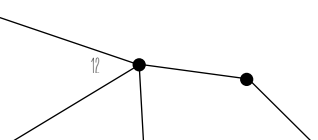
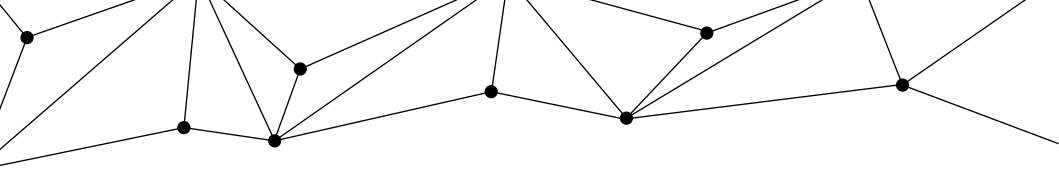
77

PRACOVNÝ ZOŠIT

PRÍLOHA 6

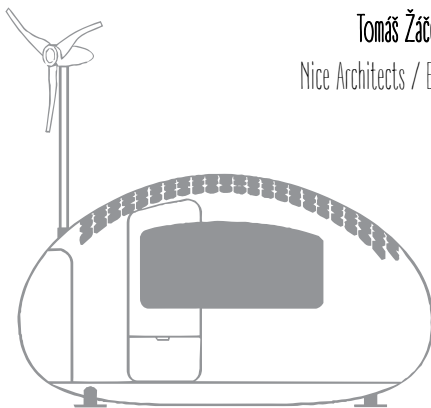
85

SYSTÉM OCHRANY PROTI FALŠOVANIU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE
odborná príloha

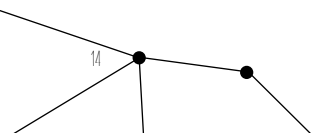
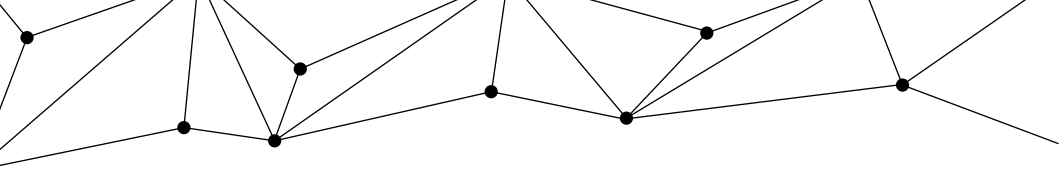

ÚVODNÉ SLOVO

Môj tréner na nás kričí: „útočíme iba zo zabezpečenej obrany“, keď idem na žúr moja mama sa s úsmevom pýta „ochranu máš?“, môj pán policajt tvrdí „pomáham a chránim“, a keď niečo vymýšľam, môj patentový právnik mi vtĺka do hlavy „najprv si ten nápad daj patentovať a až potom to prezentuj do médií“ a všetci majú pravdu. Svoje najlepšie veci treba chrániť. Najlepšie skôr ako ich vymyslíme. Táto milá knižka nás poučí nielen o tom ako ochrániť svoje nápady, ale i ako hoci i nechceme, neporušiť práva druhých ľudí. Preto ju odporúčam všetkým tvorcom, vynálezcom, ale i milovníkom hudby či filmov.

Tomáš Žáček
Nice Architects / Ecocapsule

ČO JE DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO (DV)?

DUŠEVNÝM VLASTNÍCTVOM (DV) označujeme „majetok“ nehmotnej povahy, ktorý je výsledkom ľudského myslenia či ľudskej tvorivej činnosti. Môže ním byť **vynález, literárne či umelecké dielo, dizajn výrobku** aj **výkon umelca**. Podlieha právnej ochrane a autor alebo držiteľ konkrétneho duševného vlastníctva ho môže predávať, založiť aj darovať ako akýmkoľvek iný majetok hmotnej povahy.

VIEŠ, ŽE:

podpisom dieťaťa na výkres, ktoré sa sotva vie poriadne podpísať, sa začína prvé intuitívne uvedenie si vlastných práv duševného vlastníctva? Pokiaľ niekto výtvor dieťaťa odcudzí alebo zničí, môže ihneď okúsiť aj najprimitívnejšiu formu vymahateľnosti autorského práva.

Výsledky vlastného skúmania, námety a návrhy sú osobným duševným vlastníctvom každého z nás a jeho právna ochrana a nedotknuteľnosť sú garantované už v samotnej Charte základných ľudských práv Európskej únie.

Podľa práva delíme **duševné vlastníctvo** na dve oblasti:

PRIEMYSELNÉ

Spája sa s **hospodársko-technickou oblasťou** ľudskej tvorivosti a na jeho právnu ochranu je **potrebná registrácia na príslušnom úrade**. (Úrad priemyselného vlastníctva SR, Európsky patentový úrad alebo EUIPO).
Riadi sa **právom priemyselného vlastníctva (PPV)** a najznámejším označením zaregistrovaného priemyselného duševného vlastníctva je symbol ®. Nielen pri registrácii ho rozdeľujeme do niekoľkých kategórií.

racionalita

logika

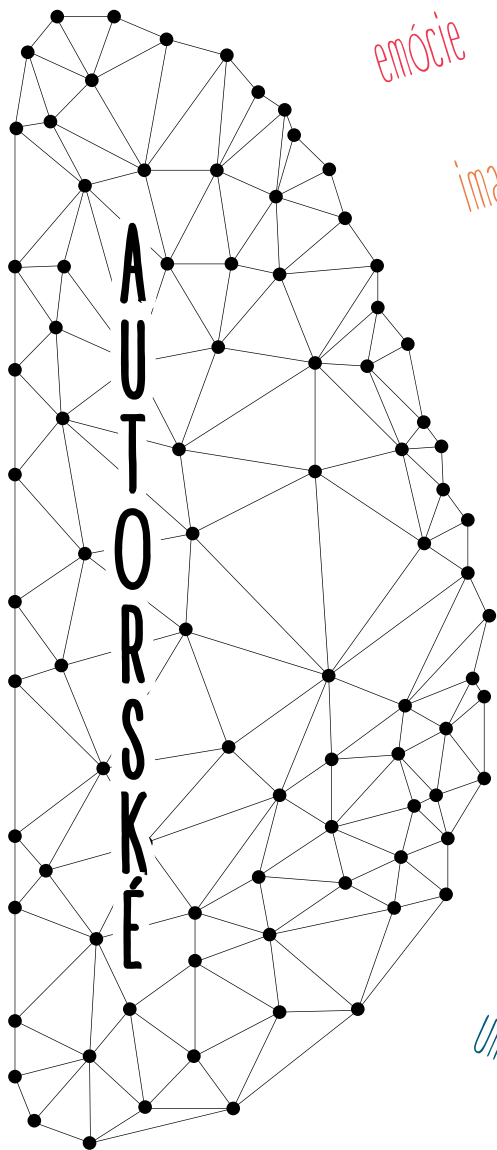
veda

čísla

pojmy

emócie

imaginácia

AUTORSKÉ

Spája sa s kultúrne-umeleckou oblasťou a na jeho právnu ochranu **nie je potrebná žiadna registrácia**. Autorské právo k dielu vzniká automaticky vytvorením diela **autorom** a označujeme ho symbolom ©. Oblasť autorského práva a práva súvisiaceho s autorským právom (APS) upravuje **Autorský zákon**. Ústredným orgánom správy na Slovensku je **Ministerstvo kultúry SR** a rozdeľujeme ho do niekoľkých kategórií.

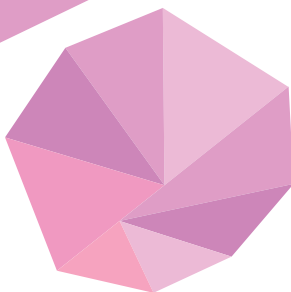
kreativita

pocity

umenie

VIEŠ, ŽE:

duševné vlastníctvo je všade okolo nás? Každý deň je bežný študent v škole aj doma v byte obklopený realizovanými výsledkami tvorivej ľudskej činnosti a vynaliezavosti. Nas pohľad spočívne na ručne thanej postelnej prikrývke, kvetináci dekorovanom sklenenou ozdobou, čajovom servise po starej mame, ri na bežných veciach, akými sú obvratať na konzervy, chladnička alebo telefón. Zapneme rádio, z ktorého plynú tóny známej piesne, a z knižnice vytiahneme román, pri ktorom naša duša pookreje. Posadíme sa do svojho obľúbeného kresla a zahľadíme sa na obráz zútulňujúci našu obývačku. V takýchto chvíľach by sme si mali uvedomiť, že všetky tieto „súčasť nášho každodenného života“ sú ovocím neobmedzenej ľudskej kreativity a tvorivosti. Označujeme ich názvom predmetu duševného vlastníctva.

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO AUTORSKÉ

Kategórie

LITERÁRNE DIELA

Medzi **literárne diela** zaraďujeme romány, poviedky, scenáre, básne a dramatické diela, ďalej historiografické a biografické diela, novinové články a články v časopisoch, súborné diela tvoriace encyklopédie a slovníky, ale aj počítačové programy. Autorské právo sa vzťahuje na publikované diela, ale aj na diela nepublikované.

VÝTVARNÉ DIELA

Medzi **výtvarné diela** patria obrazy, kresby, litografie, rytiny, fotografie, sochárske diela a architektonické diela, vrátane ich návrhov a nákresov.

HUDOBNÉ DIELA

Hudobné diela, ako súčasť umenia, zahŕňajú hudbu od popu až po operu, od jednoduchých piesní až po symfónie, vrátane ich notových zápisov, melódií a textov, a to bez rozdielu, či sú zaznamenané na papieri, prenosnom médiu, hrané v televízii alebo v rozhlase, šírené internetom alebo reprodukované priamo v koncertnej sále.

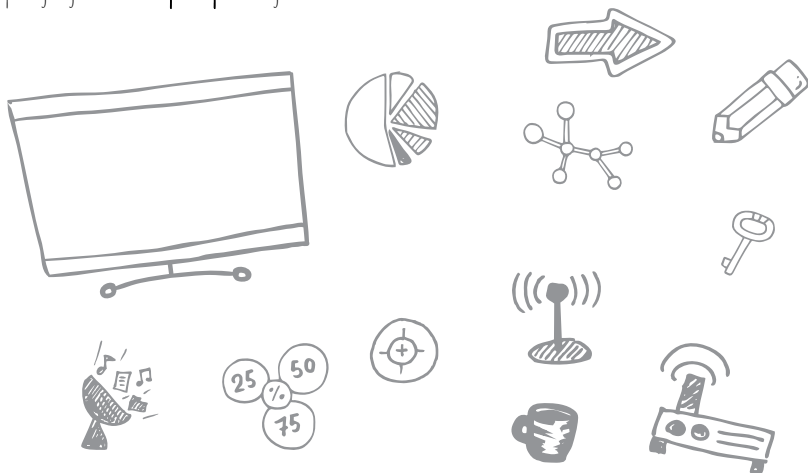
AUDIOVIZUÁLNE A DIVADELNÉ DIELA

Audiovizuálne dielo vo svojej komplexnosti a rozmanitosti je kultúrnym a zároveň obchodným fenoménom 20. storočia. Spadá sem film, televízny film, filmový dokument, animácia alebo napríklad televízny seriál.

Divadelné dielo je predovšetkým dramatické dielo, hudobno-dramatické dielo, pantomimické dielo a choreografické dielo, ako aj iné dielo vytvorené na zverejnenie.

PRÁVA SÚVISIACE S AUTORSKÝM PRÁVOM

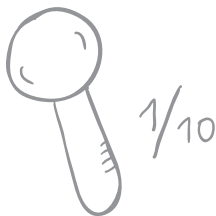
Práva súvisiace s autorským právom zabezpečujú ochranu pre **výkonných umelcov** (napr. spevákov, hudobníkov a hercov), ochranu pre výrobcov zvukových a audiovizuálnych záznamov, pre producentov a televíznych a rozhlasových vysielateľov. Upravujú aj **kollektívnu správu práv** v tejto oblasti.

OCHRANA DV AUTORSKÉHO

Autorské právo a práva súvisiace s autorským právom (APS) chráni DV autorské. Pod túto ochranu spadajú všetky formy DV autorského, tzv. **díela** (napr. literárne, hudobné, fotografické, architektonické), aj iné predmety ochrany, ku ktorým sa viažu práva súvisiace (umelecký výkon, záznam - zvukový, audiovizuálny), počítačové programy a databázy.

- na ochranu **nie je potrebná žiadna registrácia**, vzniká automaticky vytvorením predmetu ochrany a jeho vyjadrením v podobe vnímateľnej zmyslami
- úpravu obsahuje Autorský zákon č. 185/2015 Z. z. (účinný od 1.1.2016), do 31.12.2015 je účinný zákon č. 618/2003 Z. z.
- ústredným orgánom je **Ministerstvo kultúry SR**
- autorské právo a jeho finančné výhody zvyčajne trvajú 70 rokov po autorovej smrti, v niektorých krajinách sa tieto práva predĺžili až na 90 rokov od autorovej smrti
- keď uplynie doba ochrany autorského práva, dielo sa stáva verejne prístupné a jeho šírenie je povolené, ale autorstvo bude navždy patriť tomu, kto dielo vytvoril

ABCDE

IDEA!

12345678

??

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO PRIEMYSELNÉ

Kategórie

DIZAJNY

Pôvodne nazývané „priemyselné vzory“ sú **ornamentálne alebo estetické prvky** predmetu. Tieto prvky/dizajny robia predmet pritažlivejším a vizuálne zaujímavejším, čím prispievajú k jeho **komerčnej hodnote**. Preto si ich môžeš registrovať, a tak ich chrániť (ÚPV, EUIPO, EPO).

PATENTY

Vynález je **predmet, zariadenie, spôsob výroby alebo pracovný postup**, ktorý, ak je nový, výsledkom vynálezcovskej činnosti a priemyselne využiteľný, môže byť chránený **patentom**. Takáto priemyselno-právna ochrana poskytuje vynálezcomi exkluzívne práva, predovšetkým to, že vynález chránený patentom sa nemôže bez súhlasu jeho majiteľa vyrábať, používať, predávať a ani distribuovať. Môžeš si zaregistrovať národný (ÚPV SR) európsky (EUIPO) aj medzinárodný patent. **Patenty** sú ochranné dokumenty, ktorými štát dáva majiteľovi výlučné právo na využívanie vynálezu počas určitého časového obdobia.

DODATKOVÉ OCHRANNÉ OSVEDČENIA

Dodatkovým ochranným osvedčením sa chránia liečivá a výrobky na ochranu rastlín, ktoré môžu byť uvádzané na trh len na základe povolenia vydaného príslušným orgánom. Dodatkové ochranné osvedčenie môže byť udelené len majiteľovi základného patentu alebo jeho právnenmu nástupcovi. Majiteľ dodatkového ochranného osvedčenia má rovnaké práva a povinnosti a podlieha rovnakým obmedzeniam ako majiteľ základného patentu.

OCHRANNÉ ZNÁMKY

Ochranné známky sú slovné alebo obrazové znaky (názov a logo), ktoré od seba odlišujú tovary a služby. Ochrannú známku je potrebné registrovať (ÚPV SR, EUIPO, EPO) a táto registrácia zabezpečuje jej majiteľovi právnu ochranu takejto „značky“ pred zneužitím. Spotrebiteľmi dobre prijatý výrobok sa stáva rozpoznateľnou ochrannou známkou, ktorá je týmto známejšou, a tak zvyšuje celkovú hodnotu výrobku. Majiteľ ochranej známky má právo používať symbol ©. Naopak, tento symbol nesmie byť použitý, ak značka nie je registrovaná.

OZNAČENIE PÔVODU VÝROBKOV A ZEMEPISNÉ OZNAČENIA VÝROBKOV

Označenie pôvodu výrobkov je názov určitého miesta, oblasti alebo aj krajiny používaný na označenie výrobku pochádzajúceho z tohto miesta, ak kvalita alebo vlastnosti tohto výrobku sú podstatne dané zemepisným prostredím. Slovenská parenica, voda Fatra alebo Champagne – to nie sú iba názvy geografických lokalít, sú to aj označenia syra, minerálnej vody a šumivého vína, ktorým sa podarilo názov geografickej lokality pôvodu zaregistrovať aj do názvu výrobku a ktorým bola priznaná ochrana na základe toho, že sa vyznačujú určitými **charakteristickými vlastnosťami danými zemepisným prostredím**, vrátane prírodných a ľudských faktorov. (ÚPV SR, EUIPO, EPO)

ÚŽITKOVÉ VZORY

Úžitkové vzory slúžia k priemyselno-právnej ochrane **nového** alebo **inovatívneho technického riešenia**. Takýmto technickým riešením môže byť nový výrobok alebo zariadenie, nová látka aj nový spôsob výroby, alebo použitie známej látky na **nový účel**. Musí mať, samozrejme, priemyselné využitie (ÚPV SR, EUIPO, EPO). Iba objavy, vedecké teórie, matematické metódy, pravidlá a spôsoby vykonávania duševnej činnosti, programy počítačov a len uvedenie informácií sa nepovažujú za technické riešenia.

OCHRANA DV PRIEMYSELNÉHO

Systém ochrany DV priemyselného sa všeobecne nazýva **právo priemyselného vlastníctva (PPV)** a tvorí ho množstvo zákonov, priemyselých noriem, vyhlášok a foriem registrácií, ktoré môžu byť od štátu k štátu rozdielne. Pre výber najvhodnejšej formy registrácie a tým aj ochrany, je vždy kľúčové presné určenie kategórie, do ktorej konkrétny predmet DV priemyselného patrí. Platí to pre registráciu národnú, európsku aj medzinárodnú.

- systém rozdelenia ochrany DV priemyselného zodpovedá kategóriám rozdelenia DV priemyselného (ochranné známky, patenty, atď.)
- každá takáto kategória má svoj prislušný legislatívny rámec
- na ochranu je vždy potrebná registrácia
- ústredným štátnym orgánom je **Úrad priemyselného vlastníctva SR**
- podrobnosti o možnostiach online registrácií a dĺžke ochrany prislušnej kategórie sa dozvieš na stránkach ÚPV SR: www.patentovat.sk

PRAKTICKÁ ČASŤ

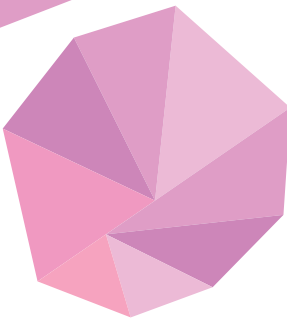
PRÍKLADY:

Aj obsah rucksaku môže byť mozaikou rôznych foriem duševného vlastníctva. Vnútri môžeš nájsť všetky druhy materiálov, na ktoré sa vzťahuje autorsko-právna ochrana, ako napríklad knihy, softvér, CD prehrávač s hudbou, alebo notový zápis piesne.

Konkrétne CD prehrávač je ďalší komplexný balík duševného vlastníctva. Jeho ochranná známka (logo výrobcu), patentované vynálezy na prehrávanie hudby a dokonca aj estetický tvar (dizajn) sú chránenými predmetmi duševného vlastníctva, ktoré niekomu patria.

Samozrejme, na každom CD je autorskými právami chránená nahraná hudba a slová či text piesne, ale aj grafická úprava obalu CD.

Nájdí vo svojom okolí podobne komplexnú vec, v ktorej sa stretáva viac príkladov duševného vlastníctva.

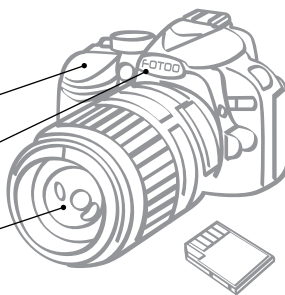

ROZDIEL MEDZI VLASTNÍCKYM PRÁVOM A PRÁVOM DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

Treba jasne povedať, že **právo duševného vlastníctva** je niečo úplne **odlišné** od **vlastníckeho práva** k predmetu. Napríklad vlastníkovi takeého fotoaparátu patrí len samotný fotoaparát ako vec, napriek tomu, že sa v ňom spájajú aj tri druhy DV priemyselného, ktoré patria niekomu úplne inému.

fotoaparát kombinuje:

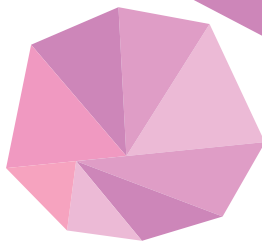
1. práva k dizajnu (špecificky tvarovaný kryt)
2. práva k ochrannej známke (logo výrobcu)
3. práva k patentu (napr. systém ostrenia)

Napadlo by ťa to niekedy? Zajímavé, však :-)? Podobným PPV pohľadom si môžeš pozrieť a rozobrať skoro každý komplikovanejší nástroj alebo zariadenie v tvojom okolí a uvidíš, koľko zábavy ti to prinesie.

Zostane ale ešte u fotoaparátu, ktorý má svoje ďalšie špecifiká. Samostatnou kapitolou je fotografia, ktorú s pomocou fotoaparátu vytvoríme. Takú fotografiu považujeme za dielo (DV autorské), má svojho autora (tvorca fotografie) a jeho autorské práva sú chránené **autorským právom** a **právom súvisiacim s autorským právom (APS)**, ktoré zaručuje autorovi možnosť fotografiu **kopírovať**, **predať** aj ju **distribúovať**.

VŠIMLI STE SI, ŽE:
v seriózných médiách a na webových stránkach je vždy u fotografií uvedené meno autora alebo meno zdroja, odkiaľ použitá fotografia pochádza? Rovnako by ste mali pri príprave vašich digitálnych prezentácií a školských prác postupovať aj vy a pri každej použitej fotografii, obrázka, hudby či videa uviesť meno autora alebo aspoň zdroj, odkiaľ konkrétny súbor máte. Nezapudíte, každé dielo (hudba, film aj softvér) má svojho autora, ten je držiteľom autorských práv k dielu, ktoré ho chráni. Aj keď sa dajú mnohé diela na internete voľne nájsť, neznamená to, že ich môžete automaticky aj voľne používať. Jasné :-)?!

Skutočnosť, že **fotografia je dielo** a má svojho **autora**, je nám už zrozumiteľná. To je v podstate jednoduchá situácia. Rovnako práva autorov platia aj v oveľa zložitejších prípadoch, napríklad v komplikovanom svete módy, hudby alebo architektúry. Konkrétne dielo **môže mať viac autorov**, ktorých práva sa navzájom prelinajú. Napríklad, v hudbe by bolo najjednoduchšie, keby každý spevák bol zároveň autorom hudby a aj autorom textu piesne. Väčšinou je ale situácia opačná a text piesne má svojho autora, hudbu skomponoval ďalší autor a spevák alebo speváčka, čo pieseň spievajú (výkonní umelci), odvádzajú umelecký výkon, ktorý je taktiež chránený **autorským právom (APS)**.

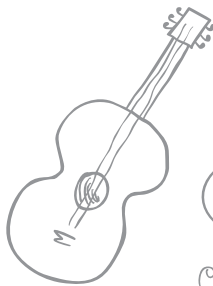
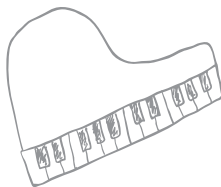
SPOR O DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

Zaujímavým príkladom zo sveta hudby je americký súdny spor o porušení autorských práv, keď spevák Ahmad Javon Lane zažaloval speváčku Beyoncé a tvrdil, že speváčkina pieseň XO je plagiátom jeho skladby XOXO.

Lane v žalobe uviedol, že svoju pieseň pustil inému nemenovanému spevákovi, ktorý spolupracoval s Beyoncé ako sprievodný vokalista. Beyoncé sa následne o skladbe mala dozvedieť, skopírovať a použiť ju na svojom „vizuálnom albume“, ktorý vydala v decembri 2013. Ako odškodné žiadal sedem miliónov dolárov. Sudca však dospel k záveru, že Laneova skladba sa nijako rozpoznateľne nepodobá na speváčkin singel, a preto žalobu zamietol.

Zdroj: © Shutterstock

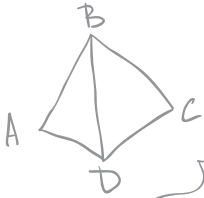

SPOMENIEŠ SI:

na nejaký príklad právo-autorského
sporu zo Slovenska? Ako rozhodol súd a prečo?

Skús rozkľučovať predmety v miestnosti, v ktorej práve si a popísať,
do akých kategórií DV priemyselneho alebo autorského patrí.

Vyber z nich jeden najkomplikovanejší predmet alebo zariadenie (napr. počítač,
náramkové hodinky, mobil) a skús spísať, aké všetky typy práv priemyselneho
vlastníctva (PPV) kombinuje.

$4+2=?$

JE OBJAV VYNÁLEZOM? AKÝ JE MEDZI NIMI ROZDIEL?

Vo všeobecnosti je **vynález novým výrobkom alebo postupom, ktorý rieši technický problém**. V tomto sa líši od **objavu, ktorý je niečo existujúce, ale dosiaľ nepoznané**. Vezmi si, napríklad, **teleskop** a pohoria na povrchu Mesiaca. Teleskop je vynález, ktorý bol vytvorený v roku 1608, keď Hans Lipperhey, holandský optik, skombinoval konvexné a konkávne šošovky na koncoch trubice. Len pomocou vynájdeného teleskopu mohlo ľudstvo (presnejšie Galileo Galilei) nazrieť hlbšie do vesmíru a uvidieť pohoria na Mesiaci. Takže Galileo nevynašiel tieto pohoria, on ich objavil pomocou vynálezu.

Tak ako vynálezy môžu viesť k objavom, tak aj objavy môžu niekedy viesť k vynálezom. Napríklad, objavenie elektrických účinkov blesku priviedlo v roku 1752 Benjamina Franklina k vynájdeniu bleskozvodu. Tento vynález sa využíva až dodnes a chráni budovy pred bleskom počas búrok.

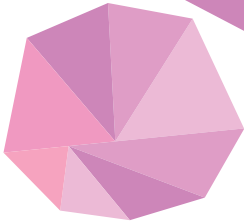
Od počiatku vekov človek vymýšľa stále niečo nové. V skutočnosti väčšina toho, čo je vďaka nám, bola v minulosti niekým vymyslená. Ako rastieme, tieto veci používame, pričom si ani neuvedomujeme, že sú to **vynálezy**.

POROZMÝŠĽAJ:

ktoré ďalšie vynálezy viedli k objavom a ktoré ďalšie
objavy viedli k vynálezom?

ROZHODNI, ČI JE TO OBJAV ALEBO VYNÁLEZ:

vezmi si, napríklad abecedu, ktorú používame na dorozumievanie. Alebo
papier, na ktorom je vytlačení tento text. A čo tak oblečenie, ktoré máš
práve na sebe, alebo stolička, na ktorej sedíš?

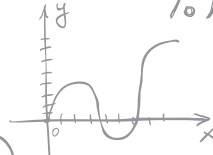
TUVW
XYZ

:P
%))

Fe

5

H₂O₂

1

7

9

Danger!

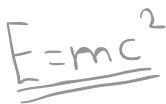
Boom!

OCHRANA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA A BOJ PROTI FALŠOVANIU A PIRÁTSTVU

Falšovanie (nezákonné napodobňovanie značkového tovaru) a **pirátstvo** (nedovolené kopírovanie produktu chráneného právom duševného vlastníctva) sú **negatívny fenomén**, ktorý sa vyskytuje v histórii už od antických čias. S rozvojom digitálnych informačných technológií sa však tento problém stal globálnym problémom s výrazným sociálnym, kultúrnym i ekonomickým dopadom. Falšovanie a pirátstvo majú negatívny dopad na inováciu, hospodársky rast, zamestnanosť, zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov.

Napodobeniny výrobkov, **falzifikáty** alebo „**fejky**“ sa valia aj na Slovensko a zaplavujú ho ako lavína. Zákazníci už nemajú istotu, či v obchode skutočne zaplatia za originál výrobku. Podľa údajov **Finančnej správy SR** len za posledné dva roky colníci zadržali tovarové falzifikáty v hodnote takmer 34 miliónov eur.

Súčasná falšovanie je pre samotných autorov, tvorcov a aj pre majiteľov ochranných známkov veľkou hrozbou. Falšovateľia neoprávnené používajú alebo kopírujú registrované ochranné známky a využívajú ich reputáciu pri predaji nepravého tovaru. Napríklad, kopírované oblečenie alebo doplnky, ale aj elektronika a liečivá sú dostupné pod takmer všetkými známymi značkami. Tieto imitácie nedisponujú rovnakou kvalitou ako originály a môžu byť aj zdraviu škodlivé.

Plagiát (z lat. plagiare - kraďnúť) je umelecké, literárne alebo vedecké dielo, pri ktorého tvorbe bolo použité dielo iného autora (celé alebo sčasti) s cieľom znocniť sa cudzej práce, zatajiť pôvodný prameň a vydávať dielo za vlastné.

Falzifikát alebo **Falzum** je napodobenina vydávajúca sa za originál. Autor falzifikátu sa nazýva falšovateľ alebo falzifikátor.

Druhy falzifikátov:

- falšované umelecké diela
- falšované doklady
- falšované bankovky a mince
- napodobeniny značkových tovarov
- falšované lieky a liečivá

AKO CHRÁNIŤ SVOJE DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO?

Práva duševného vlastníctva sú chránené zákonmi jednotlivých členských štátov EÚ. Ak by ste chceli svoje duševné vlastníctvo chrániť v každom štáte EÚ samostatne, mohlo by to byť pomerne zložité a nákladné. Preto je výhodnejšie zaistiť si ochranu svojich práv na úrovni EÚ. Svoje duševné vlastníctvo môžete chrániť **na základe práv duševného vlastníctva stanovených Svetovou organizáciou duševného vlastníctva (WIPO)** a forma ochrany bude vychádzať z typu duševného vlastníctva:

Patenty - znemožňujú tretím stranám vyrábať, používať alebo predávať váš vynález, a to po určitú dobu, v závislosti na druhu vynálezu.

Obchodné značky - chránia názov vášho výrobku tak, že znemožňujú ostatným podnikom predávať produkty pod rovnakým názvom.

Autorské práva - informujú ostatné strany, že vy ako autor si želáte kontrolovať produkciu, distribúciu, vystavovanie či prevedenie (spracovanie) vášho umeleckého diela. Autorské právo vzniká automaticky a nie je potrebné ho formálne registrovať. Symbol autorského práva tak môžete začať používať bezprostredne po vzniku diela.

Podrobné informácie o registrácii ochranných znáмок a dizajnov získate od **Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO)** a informácie o možnosti patentovania od Európskeho patentového úradu (EPO).

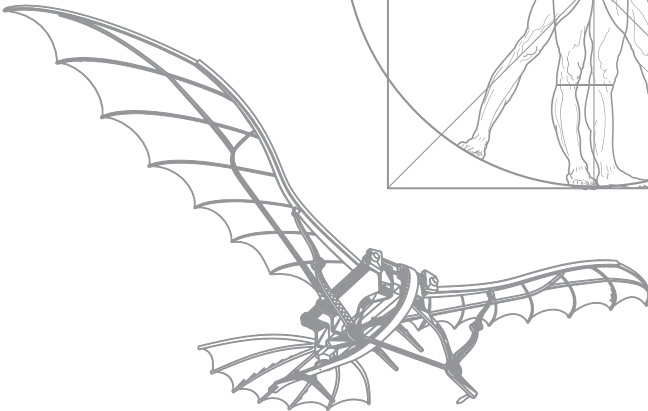
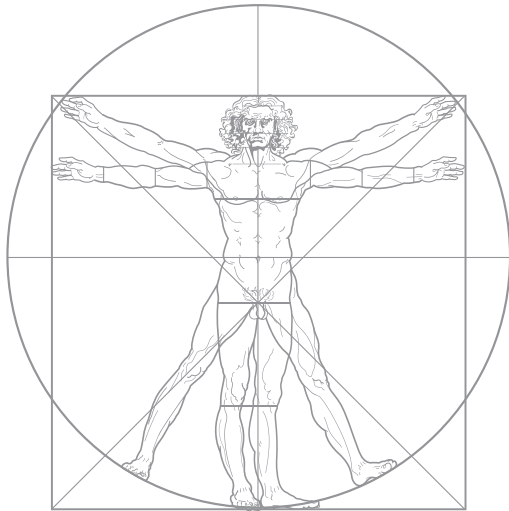
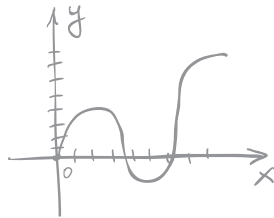
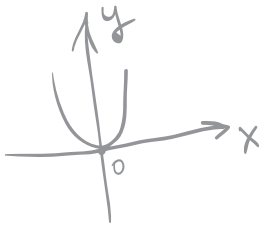
OCHRANA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA V MINULOSTI

Vedel si, že Leonardo da Vinci bol nielen významný autor (maliar a sochár), ale bol aj vynálezca? Dokonale rozumel fungovaniu strojov a počas svojho života vytvoril veľký počet vynálezov. Medzi jeho známe vynálezy patria padáky, prístroje na lietanie, výstroj na potápanie a mnoho ďalších zariadení.

Pred tým, ako vstúpili do platnosti patenty, niektorí vynálezcovia si svoje vynálezy chránili a držali v tajnosti zo strachu, že by im ich mohol niekto ukradnúť alebo skopírovať. Niektorí historici tvrdia, že da Vinci si písal poznámky o pokusoch zrkadlovým písmom, aby ostatným sťažil ich čítanie a kopírovanie.

Odborníkom trvalo stovky rokov najst' a dešifrovať niektoré z da Vinciho poznámok. V poslednom období niektorí ľudia začali zhotovovať modely vynálezov, ktoré pred viac ako 500 rokmi da Vinci opísal a nakreslil vo svojich poznámkach. Napríklad v roku 2000 Švédka Katarína Ollikanenová zostrojila podľa kresby z roku 1485 pevný pyramidálny padák. Pri práci použila len nástroje, ktoré sa používali v da Vinciho období. Jej anglický priateľ parašutista Adrian Nicholas použil tento padák v Južnej Afrike pri úspešnom zoskoku z výšky 3000 m, čím dokázal, že da Vinciho vynález je funkčný.

Prvý novodobý padák zostrojil André Jacques Garnerin v roku 1797, viac ako 300 rokov po tom, čo da Vinci zakreslil svoju verziu. S vedomím tejto skutočnosti môžeme len uvažovať, ako by sa vyvíjala história, keby da Vinci sprístupnil svoje vynálezy svetu.

AUTORSKÉ PRÁVO A BUDÚCNOŠŤ, OTVORENÉ LICENCIE

Podstatou otvorených zdrojov vzdelávania je, že **prístup k otvorenému obsahu je poskytovaný bezplatne** pre vzdelávacie inštitúcie aj konečných používateľov, ako sú vyučujúci a študenti. **Obsah je voľne licencovaný** pre opakované použitie na účely vzdelávania, najmä na vyhotovovanie rozmnoženín, spracovanie diela (napríklad spájanie s iným obsahom) a opakované nakladanie s obsahom.

Najčastejšími otvorenými licenciami, pod ktorými sa šíria otvorené zdroje vzdelávania, sú licencie **Creative Commons (CC)**. Obľúba licencií CC vychádza najmä z jej medzinárodnej zrozumiteľnosti. Licenčné podmienky, resp. práva a povinnosti používateľa, sú graficky vyjadrené pomocou jednoduchých **piktogramov** a zaujímavé je, že licencie Creative Commons nie sú využívané len individuálnymi používateľmi, ale využívajú ich aj veľké projekty, napríklad Wikipedia, Europeana, Flickr, Google aj YouTube.

Na Slovensku sa ako projekt otvoreného zdroja vzdelávania rozbieha portál **eAktovka** (www.eaktovka.sk), ktorý žiakom a učiteľom základných a stredných škôl sprístupňuje učebnice v digitálnej forme. Okrem toho sú na portáli aj ďalšie voľne dostupné učebné materiály a odporúčaná literatúra.

Hlavnú úlohu v oblasti zvyšovania povedomia o potenciáli otvorených zdrojov vzdelávania vykonáva UNESCO. Táto organizácia realizuje diskusiu o tom, ako aplikovať otvorené zdroje vzdelávania v praxi a vedie aj diskusiu cez Medzinárodný inštitút vzdelávacieho plánovania (IIEP). UNESCO zastáva názor, že otvorené zdroje vzdelávania môžu rozšíriť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, najmä pokiaľ ide o zdieľanie obsahu vo viacerých štátoch a viacerými vzdelávacími inštitúciami.

SLOVO ZÁVEROM

Vieš, aký má pôvod termín „**mať Filipa**“?

Spojenie „**mať Filipa**“ sa používa k vyjadreniu vlastností, ako mať bystrý rozum, dôvtip, vedieť si poradiť. Vykladov pôvodu tohto úslovia je niekoľko. Niektorí jeho pôvod spájajú s anglickým **fillip** (podnet, lusknúť prstami), iní so slovom **filipika** (verejná útočná reč), ďalší s francúzskym slovom filou [filú] (ľasár, podvodník - súvisí s českým filuta).

Najpravdepodobnejší je výklad biblický. V skutkoch apoštolov je popísaná epizóda, keď **Filip, zvaný Evanjelista**, stretol Etiópčana, eunucha, ktorý čítal dielo proroka Izaiáša, ale vôbec mu nerozumel. Filip mu text vložil tak jasne, že sa Etiópčan nechal okamžite pokrstiť. Teda, spočiatku bol bezradný, ale keď „**mal Filipa**“, dostal rozum a dôvtip. Osvietilo ho.

Priniesť svetlo a pomôcť žiakom a študentom zorientovať sa v komplikovanom svete práv duševného vlastníctva je cieľ projektu **maťFilipa.sk** a celého tvoriveho tímu občianskeho združenia **eSlovensko**.

Teraz už vieš, že vymyslieť, patentovať a obchodne využiť nové produkty a postupy nie je vždy jednoduché. Avšak na tých, ktorí prijímú výzvu a vydávajú sa cestou tvorivosti, čaká mnoho skúseností a uspokojenia. Tvorivosť a inovácie posúvajú vedu, techniku a ľudstvo dopredu, a to je tá najväčšia odmena, ktorú môže vynálezca dostať. Využi svoju fantáziu, vedomosti a entuziazmus, aby si sa stal súčasťou novej generácie novátorov. Zlepší svet svojou tvorbou!

PRÍLOHY

PRÍLOHA 1

SLOVNÍK POJMOV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PRÍLOHA 2

NAJČASTEJŠIE OTÁZKY K PRÁVAM DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PRÍLOHA 3

KOMIKSY NoProblemos

PRÍLOHA 4

INŠTITÚCIE VENUJÚCE SA PRÁVAM DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PRÍLOHA 5

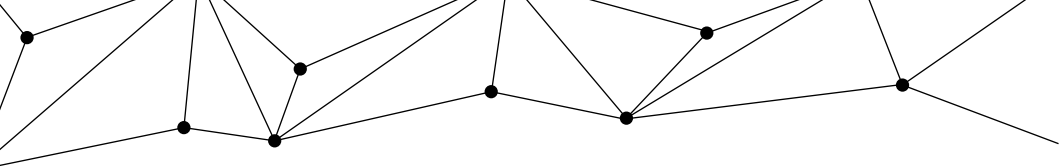
PRACOVNÝ ZOŠIT

PRÍLOHA 6

SYSTÉM OCHRANY PROTI FALŠOVANIU V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

SLOVNÍK POJMOV
DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

Duševné vlastníctvo DV (Intellectual Property IP) – tvoria všetky nehmotné statky, ktoré sú spôsobilé byť predmetom súkromnoprávných dispozícií ich majiteľov a majú určitú, aspoň potenciálnu, majetkovú hodnotu.

Predmet priemyselného vlastníctva (Industrial Property Subject Matter) – vynález, technické riešenie, dizajn, topografia polovodičových výrobkov alebo označenia, ktoré sú potenciálne spôsobilé na zápis do príslušného registra podľa príslušných zákonov ako patent, úžitkový vzor, dizajn, topografia polovodičových výrobkov alebo ochranná známka.

Prostriedok ochrany priemyselného vlastníctva (Industrial Property Right) – patent, úžitkový vzor, dizajn, topografia polovodičových výrobkov, ochranná známka, ktoré vznikajú zápisom do príslušného registra podľa príslušných zákonov.

Priemyselné vlastníctvo (Industrial Property) – tvoria výsledky tvorivej duševnej činnosti, ktoré sú nové a priemyselne (hospodársky) využiteľné.

Pôvodca (Inventor) – je ten, kto vytvoril priemyselné vlastníctvo vlastnou tvorivou činnosťou.

Prihlasovateľ/majiteľ (Applicant/Owner) – je ten, kto podal prihlášku. Prihlasovateľ je majiteľ prihlasovaného priemyselného vlastníctva.

Vynález (Invention) – je vyriešenie technického problému, ktoré je nové, je výsledkom vynálezcovskej činnosti a je priemyselne využiteľné.

Novosť (Novelty) – vynález sa považuje za nový, ak nie je súčasťou stavu techniky. Za stav techniky sa považuje všetko, čo bolo kdekoľvek pred dňom, od ktorého patrí prihlasovateľovi právo prednosti, sprístupnené verejnosti akýmkoľvek spôsobom.

Vynálezcovská činnosť (Inventive Step) – vynález sa považuje za výsledok vynálezcovskej činnosti, ak pre odborníka nevyplýva zrejším spôsobom zo stavu techniky.

Priemyselná využiteľnosť (Industrial Application) – vynález sa považuje za priemyselne využiteľný, ak sa jeho predmet môže vyrábať alebo využívať v akomkoľvek odvetví, najmä v odvetví priemyslu a pôdohospodárstva.

Patent (Patent) – ak sú výsledkom tvorivej duševnej činnosti zamestnanca/studenta vynálezy, t.j. nové výrobky, zariadenia a technológie, ale aj chemicky vyrobené látky, liečivá, priemyselne produkčné mikroorganizmy, ako aj výrobky pozostávajúce z biologického materiálu alebo obsahujúceho biologický materiál, alebo spôsob, ktorého prostredníctvom je biologický materiál vyrobený, spracovaný alebo využitý, je tieto možné chrániť patentom.

Podnikový/zamestnanecký vynález (Employee Invention) – ak pôvodca vytvoril vynález v rámci plnenia úloh z pracovno-právneho vzťahu, právo na riešenie prechádza na zamestnávateľa, ak sa účastníci tohto vzťahu nedohodli inak.

Úžitkový vzor (Utility Model) – ak sú výsledkom tvorivej duševnej činnosti zamestnanca/studenta nové priemyselne využiteľné technické riešenia, ktoré sú výsledkom vynálezovskej činnosti z akejkoľvek oblasti techniky, je tieto možné chrániť úžitkovým vzorom.

Dizajn (Design) – ak je výsledkom tvorivej duševnej činnosti zamestnanca/studenta vonkajšia úprava výrobku a výrobkom je priemyselne alebo remeselne vyrobený predmet, vrátane súčiastok určených na zostavenie do jedného zloženého výrobku, obal, úprava, grafický symbol a typografický znak s výnimkou počítačových programov, je možné ho chrániť formou dizajnu.

Topografia polovodičových výrobkov (Topography of Semiconductor Products) – ak je výsledkom tvorivej duševnej činnosti zamestnanca/studenta:

a) séria akokoľvek zafixovaných alebo zakódovaných, vzájomne súvisiacich zobrazení, znázorňujúce trojrozmerné usporiadanie vrstiev, z ktorých sa polovodičový výrobok skladá, pričom každé zobrazenie znázorňuje vzor alebo časť vzoru povrchu polovodičového výrobku v ktoromkoľvek stupni jeho výroby,

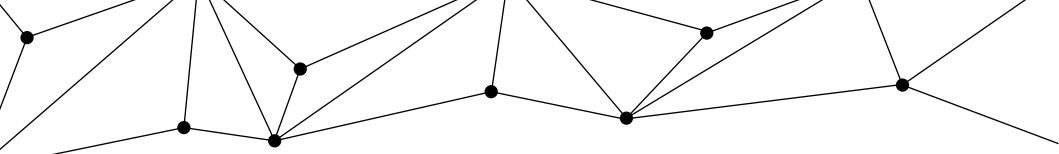
b) polovodičový výrobok, mikroelektronický výrobok v konečnej forme alebo vo forme medziproduktu, ktorý je výlučne alebo v spojení s inými funkciami určený na plnenie elektronickej funkcie. Tvorí ho teleso obsahujúce vrstvu polovodičového materiálu a má jednu alebo viac vrstiev zložených z vodivého, izolačného alebo polovodičového materiálu vo vpred danom trojrozmernom usporiadaní. Tieto je možné chrániť ako topografie polovodičového výrobku.

Ochranná známka (Trade Mark) – slovné, obrazové, priestorové alebo kombinované označenie, ktoré je spôsobilé odlišiť tovary alebo služby jednej osoby od tovarov alebo služieb inej osoby, je možné chrániť formou ochrannej známky. Inštitút ochrannej známky je možné využiť aj pre obchodné mená a doménové mená.

Patent

1. Ak sú výsledkom tvorivej duševnej činnosti zamestnanca/študenta vynálezy, t. j. nové výrobky, zariadenia a technológie, ale aj chemicky vyrobené látky, liečivá, priemyselne produkčné mikroorganizmy, ako aj výrobky pozostávajúceho z biologického materiálu alebo obsahujúceho biologický materiál, alebo spôsob, prostredníctvom ktorého je biologický materiál vyrobený, spracovaný alebo využitý, a to aj v prípade:

a) biologického materiálu, ktorý je izolovaný zo svojho prirodzeného prostredia alebo vyrábaný technickým spôsobom, aj keď sa už v prírode vyskytol, 1 §5 zákona č. 435/2001 Z.z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) v znení neskorších predpisov,

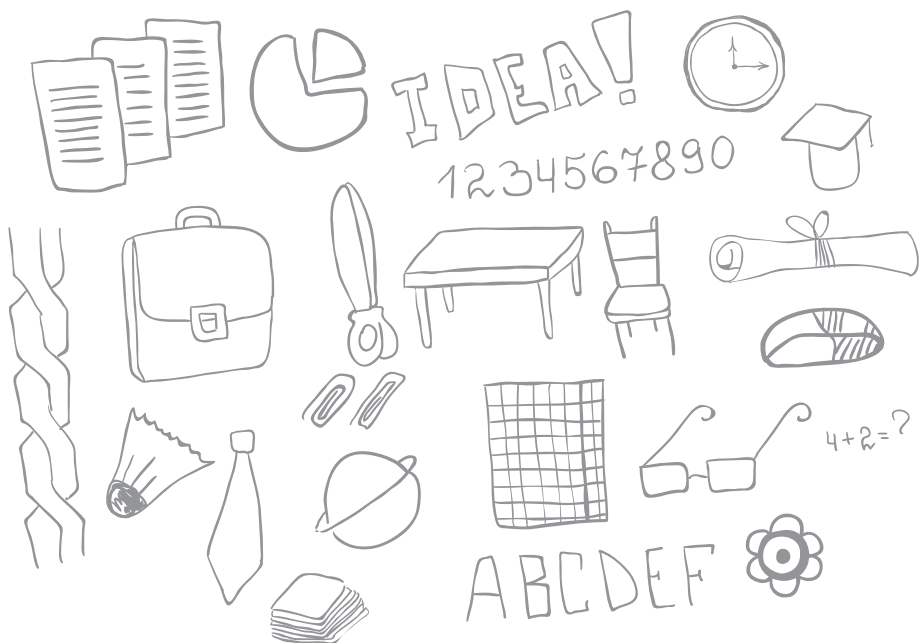
-
- b) rastliny alebo zvierata, ak technická uskutočniteľnosť nie je obmedzená na určitú odrodu rastlín alebo určité plemeno zvierat,
- c) mikrobiologického alebo iného technického spôsobu alebo výrobku získaného takýmto spôsobom,
- d) prvku izolovaného z ľudského tela alebo inak vyrobeného technickým spôsobom, vrátane sekvencie alebo čiastkovej sekvencie génu, i v prípade, ak štruktúra takeho prvku je identická so štruktúrou prirodzene existujúceho prvku a vzťahuje sa naň uvedená ochrana formou patentu.

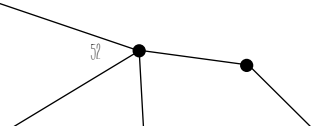
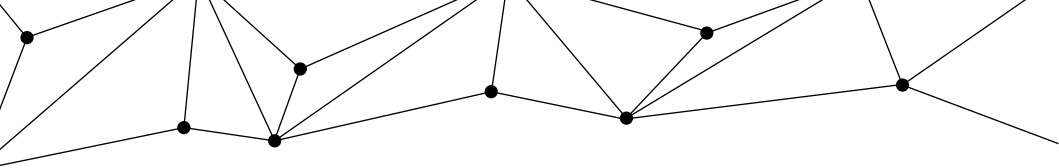
2. Za vynálezy sa nepovažujú objavy, vedecké teórie a matematické metódy, estetické výtvyry, plány, pravidlá a spôsoby vykonávania duševnej činnosti, hier alebo obchodnej činnosti, programy počítačov, podávanie informácií.

3. Patenty sa neudeľujú na:

- a) odrody rastlín a plemená zvierat,
- b) v podstate biologické spôsoby vytvárania rastlín alebo zvierat,
- c) chirurgické alebo terapeutické spôsoby liečenia ľudského tela alebo zvieracieho tela a na diagnostické metódy a metódy prevencie chorôb využívané na ľudskom tele alebo zvieracom tele. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na výrobky, najmä na látky alebo zmesi, využiteľné pri niektorom z uvedených spôsobov liečenia, diagnostiky alebo prevencie chorôb,
- d) vynálezy, ktoré sa týkajú ľudského tela v rôznych štádiách vzniku či vývoja, alebo sa týkajú len objavenia niektorého z prvkov ľudského tela, vrátane sekvencie alebo čiastkovej sekvencie,

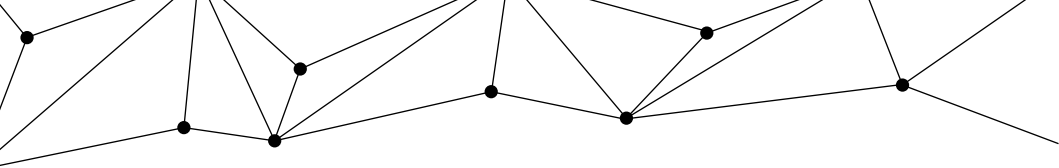
- e) vynálezy, ktorých obchodné využívanie by bolo v rozpore s verejným poriadkom alebo s dobrými mravami,
- f) spôsoby klonovania ľudských jedincov,
- g) spôsoby úpravy genetickej identity zárodočnej línie ľudských jedincov,
- h) využitie ľudského embria na priemyselné alebo obchodné účely,
- i) spôsoby úpravy genetickej identity zvierat, ktoré zvieratám môžu spôsobiť utrpenie, pričom nemajú podstatný medicínsky úžitok pre ľudí alebo zvieratá a ani na zvieratá, ktoré sú výsledkom takýchto spôsobov.

NAJČASTEJŠIE OTÁZKY
K PRÁVAM DUŠEVNÉHO
VLASTNÍCTVA

question FAQ ?

Čo znamená „voľné použitie na osobnú potrebu“?

Za voľné použitie sa podľa platného Autorského zákona č. 185/2015 Z. z. považuje použitie rozmnoženiny diela na osobnú potrebu fyzickej osoby, teda v rámci jej osobného súkromia, za ktoré sa považuje rodina či blízke osoby. Zo zákona však ďalej vyplýva, že musí ísť o dielo zverejnené, nesmú byť dotknuté technické prostriedky ochrany práv – teda, napr. prelomená ochrana proti kopírovaniu, kópiu si musí vyhotoviť ten, koho osobnej potrebe má slúžiť a účel musí byť skutočne len na osobnú potrebu zhotoviteľa. Akékoľvek ďalšie rozmnožiny nadobudnuté pôvodne v rámci inštitúcie voľného používania, napr. verejná projekcia, predaj, prenájom, požičiavanie, ale aj darovanie takejto rozmnoženiny by už bolo protiprávne. Zákon zároveň vyslovene stanovuje, že voľné používanie sa nevzťahuje na počítačový program chránený autorskými právami, elektronickou databázou, architektonickú stavbu a zhotovenie záznamu audiovizuálneho diela pri jeho premietaní v kine.

Porušujem zákon, ak prostredníctvom internetu zverejňujem filmy, hudbu alebo softvér?

To závisí od licencie konkrétneho diela. Pomocou licencie autor umožňuje iným subjektom nakladať s jeho autorským dielom určitým spôsobom a za určitých okolností. Niektoré verejné licencie softvéru, hudobných a filmových diel umožňujú dielo šíriť a kopírovať ostatným ľuďom, ale len za dodržania určitých podmienok.

Je protiprávne zverejňovanie odkazov na filmy, hudbu či softvér nelegálne ponúkaného na internete?

V niektorých prípadoch áno. Predovšetkým zverejňovanie odkazov, ktoré umožňujú priame sprístupnenie obsahu chráneného diela (resp. jeho rozmnoženiny) verejnosti. Vo všeobecnosti platí, že umiestnenie akýchkoľvek odkazov na nelegálny obsah webovej stránky, do blogu, diskusného fóra alebo inam na internet napomáha protiprávnemu konaniu inej osoby a spôsobuje poškodením ešte väčšiu škodu, za ktorú je ten, kto odkaz umiestnil, spoluzodpovedný.

Môžem na verejnosti premietat' film alebo púštat' hudbu z legálne zakúpeného DVD či CD?

Áno, ale len v prípade, že získate súhlas nositeľa práva, resp. s ním uzatvoríte príslušnú licenčnú zmluvu. Verejné prevádzkovanie diela zo záznamu – či už z legálne zakúpeného DVD, CD či iného média – je podľa autorského zákona špeciálnym typom použitia a len zakúpenie originálneho DVD či CD vás k tomu neopravňuje. Verejnou projekciou rozumieme akékoľvek použitie mimo osobného súkromia, teda mimo rodiny a blízkej osoby, pričom nehrá žiadnu úlohu, či sa vyberá vstupné, alebo nie.

Porušujem zákon, ak si vytvorím kópiu hudobného CD alebo filmového DVD?

Autorský zákon umožňuje zhotoviť si prevlastnú osobnú potrebu rozmnoženinu diela, a teda vytvoríť si aj kópiu hudobného CD alebo filmového DVD. Táto možnosť sa však viaže na rad podmienok, ktoré musia byť zároveň všetky splnené. Predovšetkým musí ísť o dielo zverejnené, nesmú byť dotknuté technické prostriedky ochrany práv – teda, napr. prelomená ochrana proti kopírovaniu, kópiu si musí vyhotoviť ten, koho osobnej potrebe má slúžiť a účel musí byť skutočne len osobná spotreba vyhotoviteľa. Akékoľvek ďalšie použitie tejto rozmnoženiny, napr. verejná projekcia, prenájom, požičiavanie, ale i darovanie takejto rozmnoženiny, by už bolo protiprávne.

Je protiprávne používať pirátske kópie?

Ak pirátske kópie používate len na svoju osobnú potrebu, nejedná sa, s výnimkou používania kópií počítačových programov chránených autorským právom a databázou, o protiprávne konanie. Je tu však morálny aspekt celej veci. Ak používate pirátske rozmnoženiny, sami nekonáte protiprávne, priamo však podporujete takéto konanie iných osôb.

KOMIKSY NoProblemos

Osvetový projekt **matfilipa.sk** bol začlenený do projektu **NoProblemos**, platformy vyvinutej občianskym združením **eSlovensko**, ktoré sa dlhodobo venuje prevencii a neformálnemu vzdelávaniu mládeže na Slovensku.

NOPROBLEMOS

NoProblemos je **komiksový seriál**, ktorý sa snaží pomocou humoru a rýchlej, nápaditej formy zoznámiť tínedžerov s aktuálnymi spoločenskými výzvami a prinútiť ich pozrieť sa na danú tému v nových súvislostiach. NoProblemos nemoralizuje. Verí v mladosť a jej silu si samostatne poradiť.

Termin NoProblemos je slovenská skomolenina španielskeho „**No hay problema**“ a symbolizuje vlastnosti mladosti:

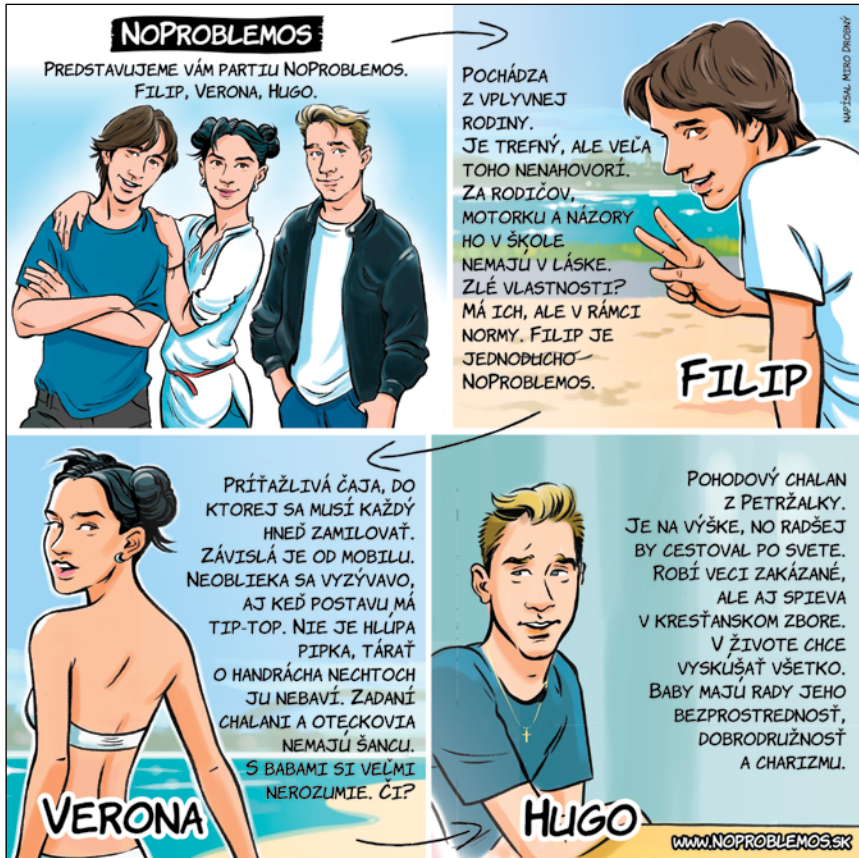
- nehľadaj problém tam, kde nie je
- rieš problém vlastnou hlavou
- brzdi v emóciách, problém tým nevyriešiš
- pre niekoho je niečo problém, pre iného nemusí byť
- každý problém sa dá vyriešiť
- keď niekto hovorí, že to nie je problém, opak môže byť pravdou
- keď sa na problém pozrieš z inej strany, už to problém nemusí byť

Hlavnými hrdinami sú traja mladí ľudia: Verona, Hugo a Filip, študenti vo veku približne 18 rokov. Ani jeden z nich nie je zlý alebo dobrý, sú kamaráti, trávajú spolu veľa času a jeden sa na druhého môže spoľahnúť. V sociálnych sieťach sú ako doma a tam aj získavajú podnety pre svoje príbehy...

FILIP VERONA HUGO

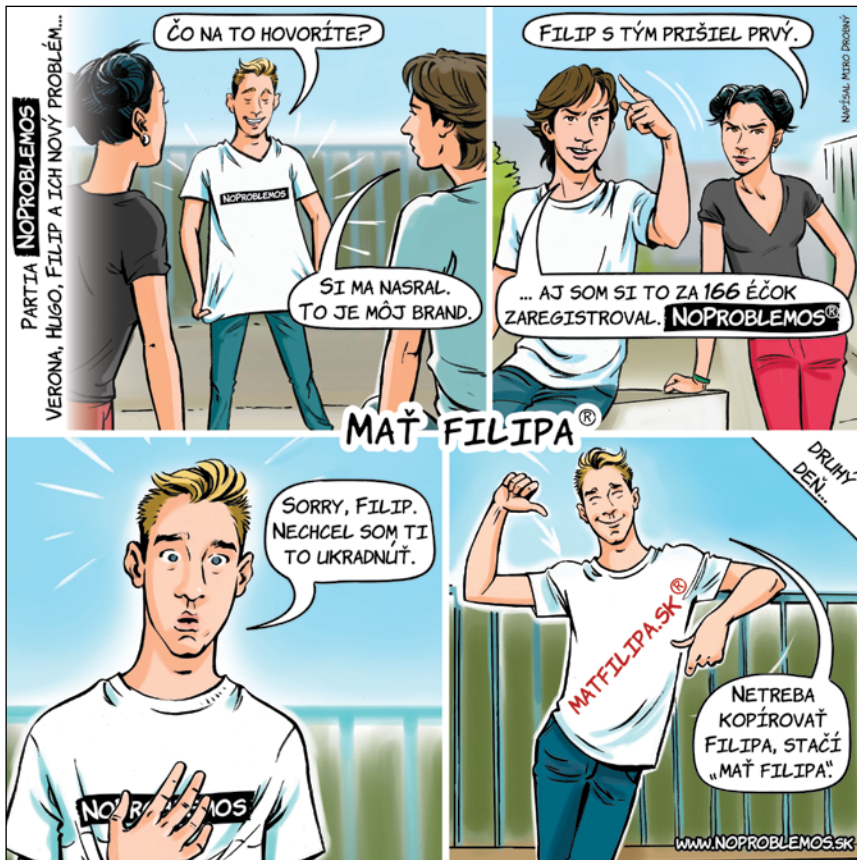
FILIP, VERONA, HUGO

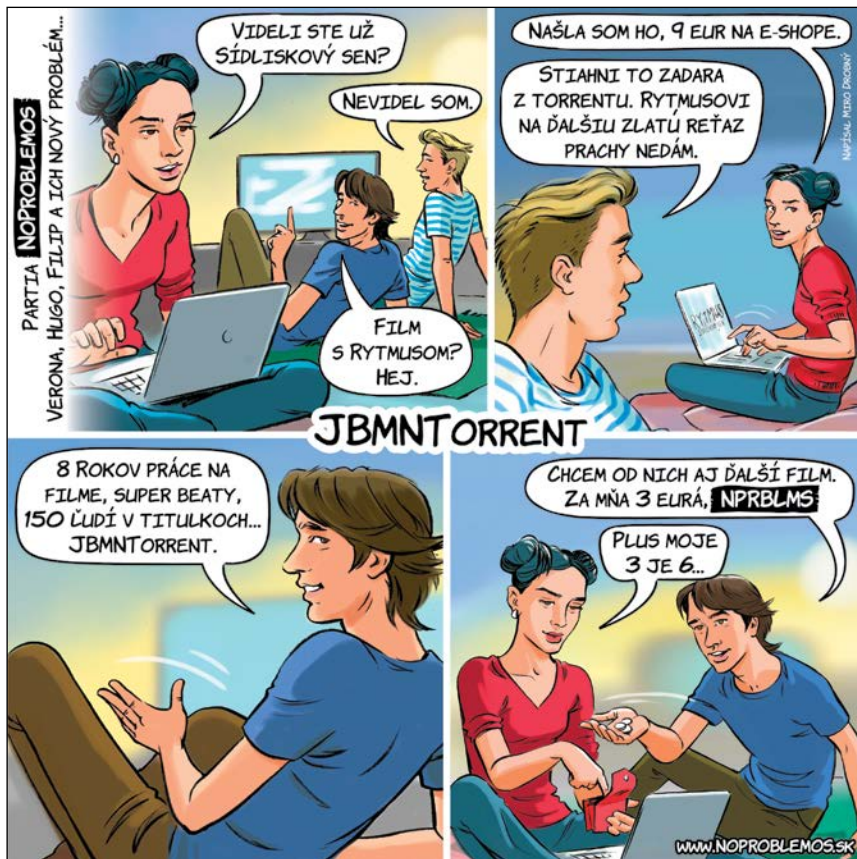
NoProblemos.sk je seriál komiksov o partii troch kamarátov. Filip, Verona a Hugo ti pomôžu v témach, ktoré v škole ani doma priliš nepreberáš. V prvej sérii ťa zoznámia so základnými práva duševného vlastníctva, v druhej s kultúrou znášanlivosti. Sleduj ich web a instagram, nové komiksy sú na ceste!

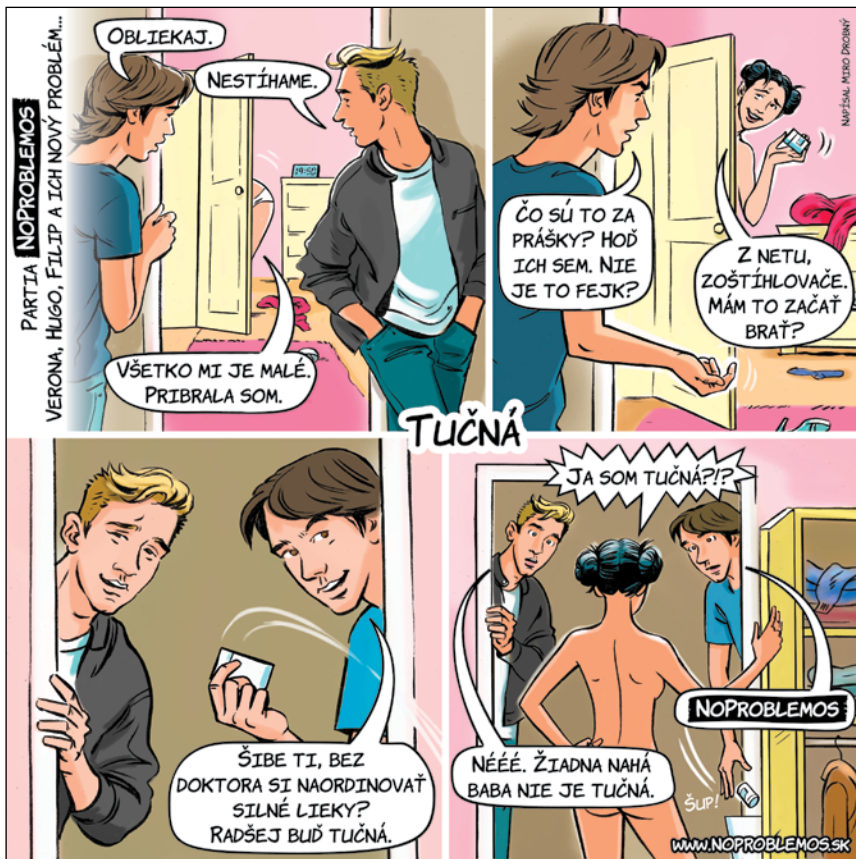
Každé dielo (hudba, film aj softvér) má svojho autora, ten je držiteľom autorských práv k dielu, ktoré ho chránia. Aj keď sa dajú mnohé diela voľne nájsť, neznamená to, že ich môžeš aj voľne používať.

Ochranná známka symbolizuje kvalitu tvojej značky. Môže ju tvoriť slovo, ale aj symbol (názov a logo), ktorý na trhu identifikuje a odlišuje tvoj výrobok či službu. Zaregistruje ti ju Úrad priemyselného vlastníctva SR alebo EUIPO.

Za spoluautorov filmu (audiovizuálne dielo) sa považujú najmä režisér, autor scenára a autor hudby. Nelegálnym kopírovaním ich práce nielen obmedzuješ ich **autorské práva**, ale prichádzajú aj o svoju odmenu. Môže sa stať, že ťa už ďalším filmom nepotesia.

50 až 90% liekov ponúkaných na internete je **falošných**. Takéto lieky neobsahujú účinnú zložku a môžu ti spôsobiť aj nežiaduce účinky. Lacné kópie liekov sú vždy podozrivé. Nehazarduj so svojim zdravím. Istotu máš iba v internetových lekárňach označených **ochranným logom**.

PATENT

Nie každý tvoj nápad je ihneď **vynález** a nie každý vynález je automaticky **patent**. Od myšlienky k inovatívnemu patentu vedie dlhá cesta. Pokiaľ sa na ňu ale vydáš, ver, že www.patentovat.sk a Úrad priemyselného vlastníctva SR budú tvojimi dobrými ochrancami.

Original je len jeden. To platilo, platí a platíť vždy bude. Tvoju jedinečnosť určite nezdržazní fejková kabelka alebo napodobeniny drahých topánok. Buď sám sebou a nedaj šancu čiernemu trhu s falzifikátmi. Pri ich výrobe sa zneužíva aj detská pracovná sila.

INŠTITÚCIE VENUJÚCE SA
PRÁVAM DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

eSlovensko o.z.

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ÚPV SR)

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (MK SR)

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky / Colný úrad

Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO)

Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO)

Európsky patentový úrad (EPO)

Národné organizácie kolektívnej správy

eSlovensko o.z.

Nezisková, mimovládna organizácia **eSlovensko** bola založená roku 2002. Zaoberá sa najmä primárnou a sekundárnou prevenciou a **neformálnym vzdelávaním** na Slovensku. Inováciami a moderným jazykom **pracuje s deťmi a mládežou**, ponúka im vedomosti z oblastí, ktoré slovenské školstvo svojimi osnovami nepokrýva. Reaguje na aktuálne potreby spoločnosti a efektívne ich tlmočí mladej generácii. **Internet a nové technológie** sú hlavné témy projektov eSlovensko. Prostredníctvom ústredného **portálu www.ZODPOVEDNE.sk** učí používať internet zodpovedne a bezpečne. Od roku 2007 je eSlovensko o.z. súčasťou európskej siete Safer internet Center a zabezpečuje aj bezplatnú linku Pomoc.sk na čísle **116 111**.

Je tvorcom projektu o právach duševného vlastníctva **MATFILIPA.sk** a projektov **OVCE.sk**, **STOPLINE.sk**, **NEHEJTUJ.sk**, **KYBERSIKANOVANIE.sk** a **Sídliškový sen**.

eSlovensko o.z.

korešpondenčná adresa: Zámocká 18
Bratislava 811 01
Slovenská republika

mobil: +421 948 201 015
telefón: +421 2 65423 739
e-mail: eslovensko@eslovensko.sk

adresa kancelárie: Mikulášska 27
Bratislava 811 01
Slovenská republika

www.eslovensko.sk
www.matfilipa.sk

prezident: Miroslav Drobný
kontaktná osoba: Silvia Guničová

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ÚPV SR)

- Je ústredný orgán štátnej správy pre oblasť priemyselného vlastníctva. Túto úlohu plní na základe zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.
- Vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany vynálezov, užitočných vzorov, topografií polovodičových výrobkov, dizajnov, ochranných známok, označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení.
- Vedie ústredný register patentovej a známkovej dokumentácie, sprístupňuje ho verejnosti a pôsobí ako špecializované stredisko patentových informácií v Slovenskej republike.
- Je gestorom medzinárodných zmlúv na ochranu priemyselného vlastníctva, ktorými je Slovenská republika viazaná.
- Podporuje rozvoj technickej tvorivosti a ochranu jej výsledkov, vzdelávanie a popularizáciu v oblasti duševného vlastníctva.
- Spravuje portál www.patentovat.sk, kde občania nájdu všetky overené informácie, praktické rady aj legislatívne aktuality z oblasti práv a ochrany priemyselného vlastníctva.

ÚPV SR

korešpondenčná adresa: Jána Švermu 43
Banská Bystrica 974 04
Slovenská republika

tel.: +421 48 4300 131
fax: +421 48 4132 563
e-mail: info@centrum.indprop.gov.sk
www.upv.sk
www.patentovat.sk

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (MK SR)

- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky je **ústredným orgánom štátnej správy pre autorské právo a práva súvisiace s autorským právom**.
- Pôsobnosť Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v oblasti autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom zabezpečuje v súlade s pôsobnosťou ministerstva a všeobecne záväznými právnymi predpismi **Odbor autorského práva**.
- **Odbor autorského práva** plní hlavné úlohy a ciele štátnej politiky v oblasti autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, vypracúva návrhy legislatívnych zámerov, všeobecne záväzných právnych predpisov a riadiacich aktov ministerstva z oblasti pôsobnosti odboru, spolupracuje s príslušnými štruktúrami Európskej únie a Rady Európy, ako aj s inými medzinárodnými organizáciami zameranými na ochranu autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom.
- **MK SR** spravuje portál www.dusevnevlastnictvo.gov.sk kde občania nájdu základné informácie, praktické rady aj legislatívne aktuality z oblasti práv a ochrany duševného vlastníctva, najmä z oblasti Autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom.

Ministerstvo kultúry SR

korešpondenčná adresa: Nám. SNP č. 33
813 31 Bratislava - Staré Mesto
Slovenská republika

tel.: +421 2 20482 111
fax: +421 2 20482 271
autorský zákon: autorsky.zakon@culture.gov.sk
info zákon: info@culture.gov.sk

Odbor autorského práva

tel.: +421 2 20482 124
fax: +421 2 20482 174
e-mail: smaap@culture.gov.sk
www.mksr.sk
www.dusevnevlastnictvo.gov.sk

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky / Colný úrad

- Ochranu práv DV na území Slovenska aj mimo nej zaisťuje sieť Colných úradov pod vedením Finančného riaditeľstva SR.
- Ústredným odborom je Colný odbor, oddelenie ochrany spotrebiteľa a práv duševného vlastníctva
- Kompetencie a postupy colných orgánov v súvislosti s ochranou DV upravuje zákon č. 486/2013 Z. z. o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi.
- Colné orgány sú oprávnené za splnenia zákonných podmienok napr. pozastaviť prepustenie tovaru, pri ktorom je podozrenie, že ide o tovar, ktorým sa porušuje duševné vlastníctvo, zaistiť takýto tovar alebo ho zničiť. Colné orgány tiež prejednávajú priestupky a iné správne delikty na úseku porušovania práv duševného vlastníctva pri tovare na domácom trhu alebo pri tovare pod colným dohľadom.
- Colné úrady úzko spolupracujú s Políciou SR, s Generálnou prokuratúrou SR a so Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou.

Finančné riaditeľstvo SR

korešpondenčná adresa: Lazovná č. 63
974 01 Banská Bystrica
Slovenská republika

tel.: +421 48 4393 111
fax: +421 2 43421 879
Call centrum: +421 48 4317 222

Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO)

Svetová organizácia duševného vlastníctva (World Intellectual Property Organization, ďalej len WIPO) je jednou z organizácií v systéme agentúr a organizácií OSN a jej výhradnou úlohou je medzinárodný rozvoj vyváženého a dostupného systému duševného vlastníctva, ktorý odmeňuje kreativitu, podporuje inovácie a prispieva k ekonomickému rozvoju a zároveň tak chráni verejný záujem. Organizácia WIPO bola založená v roku 1967, jej sídlo je v Ženeve a aktuálne pozostáva zo 188 členských štátov. Slovenská republika je členom WIPO od 1. januára 1993. WIPO hľadá efektívne postupy v reakcii na rýchlo sa rozvíjajúce digitálne prostredie a postupy pre výzvy v oblasti duševného vlastníctva v 21. storočí. Generálnym riaditeľom je Francis Gurry (od 1. októbra 2008).

Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO)

korešpondenčná adresa: 34, chemin des Colombettes
P.O. Box 18
CH-1211 Geneva 20
Švajčiarsko

tel.: +41 22 338 91 11
fax: +41 22 735 54 28
www.wipo.int

Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO)

- Úrad bol zriadený v roku 1993 nariadením o ochranej známke Európskej únie ako agentúra Európskej únie (vtedy s názvom OHIM).
- Týmto nariadením vznikol prvý celoeurópsky jednotný systém práva duševného vlastníctva, a to ochranná známka Európskej únie (vtedy s názvom ochranná známka Spoločenstva).
- Pôvodný názov úradu OHIM (Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu) zanikol v roku 2015. Od tej doby sa používa názov ÚRAD EURÓPSKEJ ÚNIE PRE DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO (EUIPO).
- V súčasnosti je každý rok zapísaných na úrade viac než 100 000 ochranných známok, ktoré poskytujú ochranu duševného vlastníctva pre podniky a jednotlivcov na kompletnom trhu Európskej únie s viac než 500 miliónmi spotrebiteľov.

EUIPO

korešpondenčná adresa: Avenida de Europa, 4

E-03008 Alicante

Španielsko

informačné centrum: +34 965 139 100

www.euiipo.eu

Európsky patentový úrad (EPO)

Európsky patentový úrad je jednou z najväčších nezávislých inštitúcií v Európe a patrí k **najväčším patentovým úradom na svete**. Úrad sídli v Mníchove a pobočky má v Berlíne, Bruseli, Haagu a vo Viedni.

Európsky patentový úrad (EPO) bol založený s cieľom posilniť spoluprácu medzi európskymi krajinami v oblasti ochrany vynálezov. Vďaka centralizovanému procesu môžu vynálezovia získavať patenty vo viac ako 40 členských krajinách Európskej patentovej organizácie.

EPO je výkonným orgánom Európskej patentovej organizácie, pričom je financovaný z vlastných zdrojov. Európska patentová organizácia je medzivládna organizácia, ktorá bola zriadená 7. októbra 1977 na základe Európskeho patentového dohovoru (EPC) podpísaného v Mníchove v roku 1973. Zastrešuje dva výkonné orgány – Európsky patentový úrad a Správnu radu, ktorá dohliada na činnosť Úradu.

EPO

korešpondenčná adresa: Postfach 90
1031 Vienna
Rakúsko

adresa kancelárie: Rennweg 12
1030 Vienna
Rakúsko
tel.: +43 01 52126-0

Národné organizácie kolektívnej správy

SOZA, Slovenský ochranný zväz autorský pre práva k hudobným dielam

SLOVGRAM, nezávislá spoločnosť výkonných umelcov, výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov

OZIS, ochranné združenie interpretov Slovenska

LITA, autorská spoločnosť

SAPA, Slovenská asociácia producentov v audiovizii

PRACOVNÝ ZOŠIT

Môže mať jeden vynález rôznych vynálezcov?

Ludstvo na celom svete má podobné potreby a problémy, ktorých riešenie sa snaží nájsť. Je preto dosť bežné, že podobné vynálezy boli vynájdené v približne rovnakom čase v rôznych častiach sveta. V súčasnosti patentová dokumentácia uvádza meno pôvodného vynálezcu. Preto je dôležité, aby si vynálezcovia dali chrániť svoje vynálezy čo najskôr, a tým sa uistili, že budú mať prvenstvo.

Alexander Graham Bell podal patentovú prihlášku na vynález telefónu dňa 14. februára 1876, a to len niekoľko hodín pred vynálezcom Elisha Greym, ktorý si tiež podal patentovú prihlášku na telefón. Ak by Bell čakal s podaním prihlášky o jeden deň dlhšie, dnes by bol Elisha Grey považovaný za vynálezcu telefónu.

Modré džínsy

Levi Strauss – majiteľ galanterie, a krajčír Jacob Davis získali patent na svoje prvé džínsy v roku 1837. Nohavice boli originálne, pretože Davis umiestnil kovové nity na namáhané okraje vreciek a na spodok rázporku. Pôvodné džínsy, považované za pracovné oblečenie, boli vyrábané z bavlny vo farbe indigová modrá a hnedá. Hnedé farebné výtvetenie nebolo také mäkké a pohodlné ako modré, preto bolo stiahnuté z výroby. Modré džínsy sa stali globálnym módnym oblečením a symbolom Ameriky.

Miesto pre tvoje poznámky a nápady

A series of horizontal dotted lines for writing notes and ideas.

Miesto pre tvoje poznámky a nápady

A series of horizontal dashed lines for writing notes.

Miesto pre tvoje poznámky a nápady

A series of horizontal dashed lines for writing notes and ideas.

Miesto pre tvoje poznámky a nápady

A series of horizontal dashed lines for writing notes and ideas.

Miesto pre tvoje poznámky a nápady

A series of horizontal dashed lines for writing notes and ideas.

Miesto pre tvoje poznámky a nápady

A series of horizontal dashed lines for writing notes and ideas.

SYSTÉM OCHRANY
PROTI FALŠOVANIU
V SLOVENSKEJ REPUBLIKE
odborná príloha

Kompletné informácie o prijímaní opatrení a právnych predpisoch v oblasti DV sú dostupné na nasledovnom linku:

<https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/clo/ochrana-spotrebitela-obcania>

Ochrana práv DV je základom hospodárstva EÚ a kľúčovou hnacou silou jej ďalšieho rastu v oblastiach, ktorými sú výskum, inovácie a zamestnanosť. Účinné presadzovanie práv DV je nevyhnutné aj preto, že určité falšované výrobky môžu vážne ohroziť zdravie a bezpečnosť občanov EÚ. Potrebu účinných opatrení proti porušovaniu práv DV si uvedomujú aj národné vlády, nadnárodné orgány a organizácie vyspelých krajín sveta. Napriek strategickému významu účinnej ochrany DV pre hospodársky rast krajiny, jej inovačnú výkonnosť a prílev zahraničného kapitálu, najmä toho s vysokou pridanou hodnotou, v SR donedávna neexistoval systém inštitucionálnej spolupráce v boji proti falšovaniu a autorskému pirátstvu. Až uznesením č. 198 zo 16. marca 2011 schválila vláda SR zriadenie Medzirezortnej komisie pre koordináciu spolupráce v oblasti boja proti falšovaniu a autorskému pirátstvu (ďalej len „komisia“), ktorej gestorom je ÚPV SR.

Cieľom činnosti komisie je prispievať k zvyšovaniu úrovne ochrany a dodržiavania práv DV v SR implementáciou opatrení zameraných na znižovanie miery porušovania práv DV. Jednou z jej hlavných úloh je vypracovanie „**Národnej stratégie boja proti falšovaniu a autorskému pirátstvu**“ a následne koordinácia jej implementácie. Po prijatí a vypracovaní stratégie v apríli 2012 pristúpila komisia v roku 2014 a 2015 k jej aktualizácii najmä so zohľadnením trendov a iniciatív na úrovni EÚ a dobrej praxe z domácich skúseností a zo zahraničia. Kontrola a presadzovanie práv v oblasti ochrany práv DV sú v SR zverené viacerým orgánom. Administratívno-právnu ochranu práv DV poskytujú colné orgány a Slovenská obchodná inšpekcia. Trestno-právne aspekty porušovania práv DV sú v kompetencii polície. V oblasti práv DV je v pôsobnosti Ministerstva financií SR zákon č. 486/2013 Z. z. o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými

orgánmi a vyhláška Ministerstva financií SR č. 490/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 486/2013 Z. z. Tento zákon a vyhláška spolu s nariadením EP a Rady (EÚ) č. 608/2013 z 12. júna 2013 o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi a zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1383/2013 a vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 1352/2013 zo 4. decembra 2013, ktorým sa stanovujú formuláre podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 608/2013 predstavujú v súčasnosti komplexný právny rámec na účinnejšie presadzovanie práv duševného vlastníctva colnými orgánmi. Sú stanovené podmienky a postupy pre prijatie opatrení colnými orgánmi, ak tovar podozrivý z porušovania práva duševného vlastníctva podlieha alebo by mal podliehať colnému dohľadu alebo colnej kontrole podľa nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92.

V zmysle zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov je Policajný zbor ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinosti vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem a úlohy, ktoré pre Policajný zbor vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky. Jednou z úloh Policajného zboru je odhaľovanie trestných činov a zisťovanie ich páchatelov. Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) obsahuje taxatívny výpočet trestných činov, medzi ktoré patria i trestné činy proti priemyselným právam a proti autorskému právu, ktoré sú upravené v štvrtom diele piatej hlavy osobitnej časti Trestného zákona. Ide o ustanovenia § 281 porušovanie práv k ochrannej známke, označeniu pôvodu výrobku a obchodnému menu, § 282 porušovanie priemyselných práv a § 283 porušovanie autorského práva. Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a sudov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb. Slovenská obchodná inšpekcia kontrolou vnútorného trhu zisťuje dodržiavanie práv, vyplývajúcich z duševného vlastníctva, významných z hľadiska ochrany spotrebiteľa.

ÚLOHA COLNÝCH ORGÁNOV PRI ZISTENÍ PORUŠENIA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

Významnou mierou sa na **ochrane proti falšovaniu** v Slovenskej republike podieľajú aj **colné orgány**, ktoré sú tvorené **Colnou správou** a sieťou **Colných úradov (CÚ)**.

V rámci platnej organizačnej štruktúry FS SR je v rámci odboru colného, **oddelenie ochrany spotrebiteľa a práv duševného vlastníctva**, ktoré plní najmä tieto úlohy:

- a) usmerňuje činnosť FS SR v oblasti ochrany trhu a spotrebiteľa a zabezpečuje spoluprácu s orgánmi trhového dozoru,
- b) usmerňuje výkon služby v oblasti kontroly zhody výrobkov dovážaných z tretích krajín,
- c) usmerňuje výkon služby v oblasti ochrany práv duševného vlastníctva pri dovoze,
- d) rozhoduje o prijatí opatrení na ochranu duševného vlastníctva pri tovare pod colným dohľadom a na domácom trhu a usmerňuje činnosť CÚ pri výkone oprávnení s tým súvisiacich,
- e) navrhuje uzatvorenie a zabezpečuje vykonávanie dohôd o spolupráci alebo delegovaní uzatvorených s inými orgánmi štátnej správy alebo inštitúciami,
- f) vo vzťahu k EK plní úlohy kontaktného miesta pre oblasť ochrany práv duševného vlastníctva a ochrany spotrebiteľa,
- g) spracúva štatistiku v uvedených oblastiach pre potreby orgánov EÚ a orgánov verejnej správy, ak tento organizačný poriadok neustanovuje inak,
- h) spolupracuje s ostatnými organizačnými útvarmi, inými orgánmi a organizáciami pri plnení úloh.

V praxi sa významnou mierou na odhaľovaní falzifikátov podieľajú najmä colníci z CÚ a Kriminálneho úradu Finančnej správy (KUFS)

V prípade tovaru pod colným dohľadom (dovoz, vývoz z/do tretích krajín a tranzit), pri ktorom je podozrenie z porušovania práv duševného vlastníctva, CÚ pozastaví prepustenie takehoto tovaru alebo tovar zaistí. Prípád, zaeviduje do tzv. štatistickej tabuľky na intranetovej stránke finančnej správy.

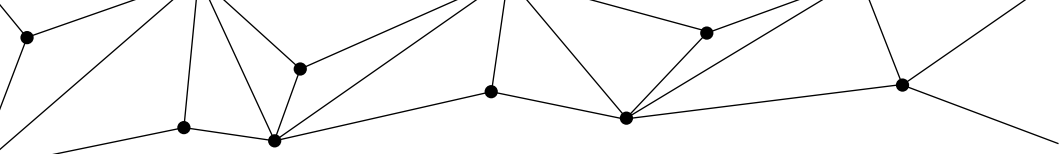
Zapisovanie do štatistickej tabuľky vykonávajú colníci určení CÚ.

Odbor colný finančného riaditeľstva zaevidované prípady podozrenia z porušovania práv duševného vlastníctva zapisuje do európskeho systému COPIS v súlade s nariadením EP a Rady (EÚ) č. 608/2013.

Opatrenia na domácom trhu

CÚ má kompetencie aj v rámci tzv. domáceho trhu, čo znamená, že tovar už nie je pod colným dohľadom ale nachádza sa v kamenných obchodoch, na trhu, v skladoch a pod.

Ak CÚ na domácom trhu zistí tovar, ktorý je podozrivý z porušovania práv duševného vlastníctva, na ktorý bolo prijaté opatrenie na domácom trhu (t.z., že oprávnená osoba = držiteľ rozhodnutia = držiteľ práva DV alebo jeho zástupca), tovar zaistí, pričom okrem využitia oprávnení a prostriedkov podzákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 652/2004 Z. z.“) využíva aj oprávnenia v zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 486/2013 Z. z., a vydá písomné rozhodnutie o zaistení tovaru podľa § 7 ods. 2 až 4 zákona č. 486/2013 Z. z. CÚ pri zaistení tovaru postupuje podľa § 7 ods. 1 zákona č. 486/2013 Z. z.

CÚ je pred zaistením takehoto tovaru oprávnený podľa § 5 ods. 3 zákona č. 486/2013 Z. z. požiadať držiteľa rozhodnutia o poskytnutie informácií nevyhnutných na potvrdenie podozrenia z porušenia práv duševného vlastníctva.

Ak CÚ zistí tovar podozrivý z porušovania práva duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie o schválení žiadosti, príslušný CÚ podľa článku 17 ods. 1 nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 608/2013, pozastaví prepustenie tovaru alebo tovar zaistí a vydá o tom písomné rozhodnutie podľa § 15 ods. 1 až 3 zákona č. 486/2013 Z. z. Ak zákon č. 486/2013 Z. z. neustanovuje inak, CÚ pri zaistení tovaru postupuje podľa § 64 zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Colný zákon“).

V rámci colného dohľadu môže CÚ ešte pred pozastavením prepustenia tovaru alebo jeho zaistením požiadať držiteľa rozhodnutia o poskytnutie informácií nevyhnutných na potvrdenie podozrenia, že sa týmto tovarom porušujú práva duševného vlastníctva. CÚ môžu držiteľovi rozhodnutia taktiež poskytnúť informácie o skutočnom alebo predpokladanom množstve tovaru, jeho skutočnej alebo predpokladanej povahe a podľa potreby jeho obrázky.

CÚ v rámci domáceho trhu, pri tovare podozrivom z porušenia práv duševného vlastníctva, môže konať aj ex offio (z úradnej moci), t. z. pred vydaním rozhodnutia o schválení žiadosti o vydanie opatrenia. V takom prípade sa postupuje nasledovne:

V prípade ak má CÚ pri výkone svojich právomocí podozrenie, že ide o tovar, ktorým sa porušuje právo duševného vlastníctva, pričom žiadosť o prijatie opatrenia na domacom trhu ešte nebola podaná alebo žiadosť o prijatie opatrenia na domacom trhu bola podaná, ale finančné riaditeľstvo o nej ešte nerozhodlo, CÚ zabezpečí zaistenie takeého tovaru tak ako je uvedené. O zaistení tovaru vydá CÚ písomné rozhodnutie podľa § 8 ods. 1 zákona č. 486/2013 Z. z. CÚ zároveň o zaistení tovaru bezodkladne informuje aj finančné riaditeľstvo a to zaslaním elektronickej správy na e-mailovú adresu

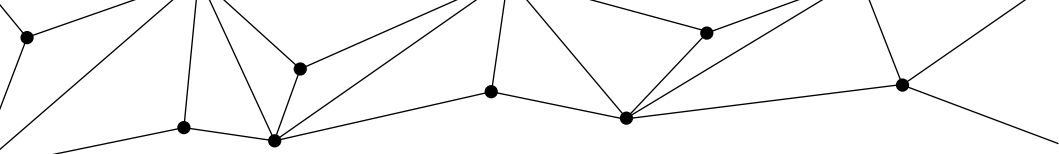
PDV@financnasprava.sk. Tento postup sa neuplatní, ak ide o tovar podliehajúci rýchlej skaze.

Osobe, ktorá by mohla byť oprávnenou osobou, CÚ bezodkladne zašle písomné oznámenie o zaistení tovaru spolu s výzvou podľa § 8 ods. 3 zákona č. 486/2013 Z. z., zároveň informuje túto osobu o postupe podľa § 9 ods. 1 zákona č. 486/2013 Z. z. a poučí ju o právnych následkoch podľa § 11 ods. 4 zákona č. 486/2013 Z. z.

Ak oprávnená osoba v lehote štyroch pracovných dní od doručenia Oznámenia o zaistení tovaru podozrivého z porušovania práv duševného vlastníctva, podá finančnému riaditeľstvu žiadosť o prijatie opatrenia na domácom trhu alebo oznámi finančnému riaditeľstvu, že takúto žiadosť už podala, finančné riaditeľstvo oznámi oprávnenej osobe svoje rozhodnutie o schválení alebo zamietnutí žiadosti o prijatie opatrenia na domácom trhu v lehote dvoch pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti alebo doručenia oznámenia. Finančné riaditeľstvo o vydaní rozhodnutia o schválení alebo zamietnutí žiadosti o prijatie opatrenia na domácom trhu bezodkladne informuje CÚ, ktorý tovar zaistil. Ak finančné riaditeľstvo informovalo CÚ o vydaní rozhodnutia o schválení žiadosti, na ďalší postup pri prijímaní opatrení na domácom trhu sa primerane použije postup rovnaký ako vyššie popísaný, teda na tovar sa prihliada ako keby naň bolo prijaté opatrenie na domácom trhu.

CÚ bezodkladne vráti tovar osobe, ktorej bol zaistený,

- a) ak finančné riaditeľstvo informovalo CÚ o vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o prijatie opatrenia na domácom trhu,
- b) ak finančné riaditeľstvo informovalo CÚ, že oprávnená osoba v stanovenej lehote nepodala finančnému riaditeľstvu žiadosť o prijatie opatrenia na domácom trhu alebo neoznámila finančnému riaditeľstvu, že takúto žiadosť už podala,
- c) ak oprávnená osoba v stanovenej lehote nepreukázala, že podala na súd návrh na začatie konania vo veci určenia, či ide o tovar, ktorým sa porušuje jej právo duševného vlastníctva a nie sú splnené podmienky na zničenie zaisteného tovaru.

d) Z dôvodu, že súd právoplatne zamietol návrh na začatie konania vo veci určenia, či ide o tovar, ktorým sa porušuje právo duševného vlastníctva, alebo súd právoplatne zastavil konanie vo veci určenia, či ide o tovar, ktorým sa porušuje právo duševného vlastníctva.

O vrátení tovaru CÚ vydá potvrdenie, na ktorom bude uvedený presný opis vráteného tovaru, ako aj údaj o jeho nepoškodení, čo potvrdí osoba, ktorej bude tovar vrátený.

Opatrenia pri tovare pod colným dohľadom

CÚ pri tovare podozrivom z porušenia práv duševného vlastníctva, pred vydaním rozhodnutia o schválení žiadosti o vydanie opatrenia postupuje nasledovne:

Ak CÚ zistí tovar podozrivý z porušovania práva duševného vlastníctva, ktorý nie je zahrnutý v rozhodnutí o schválení žiadosti a na ktorý ešte nebola podaná žiadosť o prijatie opatrenia, alebo o ktorej ešte finančné riaditeľstvo nerozhodlo, môže, okrem prípadu tovaru podliehajúceho rýchlej skaze, pozastaviť prepustenie tohto tovaru alebo zaistiť tento tovar a CÚ vydá o tom písomné rozhodnutie podľa § 15 ods. 1 až 3 zákona č. 486/2013 Z. z. Ak zákon č. 486/2013 Z. z. neustanovuje inak, CÚ pri zaistení tovaru postupuje podľa § 64 Colného zákona.

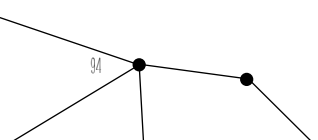
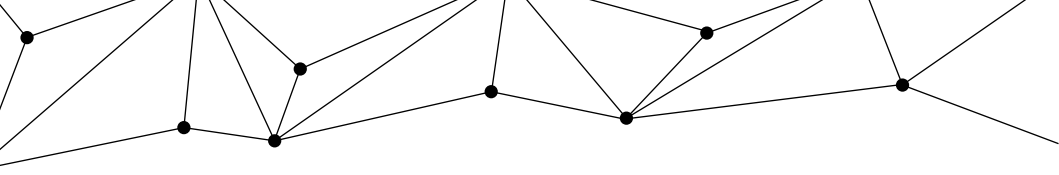
Pred pozastavením prepustenia tovaru podozrivého z porušenia práva duševného vlastníctva alebo pred jeho zaistením môže CÚ požiadať ktorúkoľvek osobu, ktorá môže byť oprávnená podať žiadosť týkajúcu sa údajného porušenia práv duševného vlastníctva, aby im poskytla všetky relevantné informácie, a to bez toho, aby CÚ poskytol iné informácie okrem informácií o skutočnom alebo odhadovanom množstve tovaru, jeho skutočnej alebo predpokladanej povahe a podľa potreby jeho obrázkov.

CÚ oznámi deklarantovi alebo držiteľovi tovaru pozastavenie prepustenia tovaru alebo jeho zaistenie do jedného pracovného dňa od tohto pozastavenia alebo zaistenia. CÚ oznámi osobe, ktorá by mohla byť oprávnenou osobou, pozastavenie prepustenia tovaru alebo jeho zaistenie v ten istý deň alebo ihneď po tom, ako to oznámi deklarantovi alebo držiteľovi tovaru. O zaistení tovaru vydá CÚ písomné rozhodnutie podľa § 8 ods. 1 zákona č. 486/2013 Z. z. O pozastavení prepustenia, resp. zaistení tovaru CÚ bezodkladne informuje aj finančné riaditeľstvo, a to zaslaním elektronickej správy na e-mailovú adresu PDV@financnasprava.sk.

Ak osoba, ktorá by mohla byť oprávnenou osobou, podá vnútroštátnu žiadosť na finančné riaditeľstvo do štyroch pracovných dní odo dňa oznámenia o pozastavení prepustenia tovaru alebo o jeho zaistení, finančné riaditeľstvo oznámi oprávnenej osobe svoje rozhodnutie o schválení alebo zamietnutí žiadosti o prijatie opatrenia pri tovare pod colným dohľadom v lehote dvoch pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti. Finančné riaditeľstvo o vydaní rozhodnutia o schválení alebo zamietnutí žiadosti o prijatie opatrenia pri tovare pod colným dohľadom bezodkladne informuje CÚ, ktorý pozastavil prepustenie tovaru alebo tovar zaistil. Ak finančné riaditeľstvo informovalo CÚ o vydaní rozhodnutia o schválení žiadosti, na ďalší postup pri prijímaní opatrení pri tovare pod colným dohľadom. Uvedené skutočnosti si colník môže overiť na odbore colnom finančného riaditeľstva alebo na intranetovej stránke finančnej správy.

Vzorky na účely analýz môže CÚ odoberať až po schválení žiadosti.

CÚ bezodkladne prepustí tovar a rozhodnutie o zaistení stratí účinky po ukončení všetkých colných formalít, ak do jedného pracovného dňa od pozastavenia prepustenia tovaru alebo zaistenia tovaru nezistí osobu, ktorá by mohla byť oprávnenou osobou; alebo ak sa finančnému riaditeľstvu do štyroch pracovných dní odo dňa oznámenia o pozastavení prepustenia tovaru alebo zaistenia tovaru nedoručila žiadosť alebo ak takúto žiadosť finančné riaditeľstvo zamietlo.

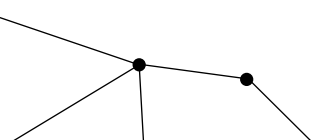
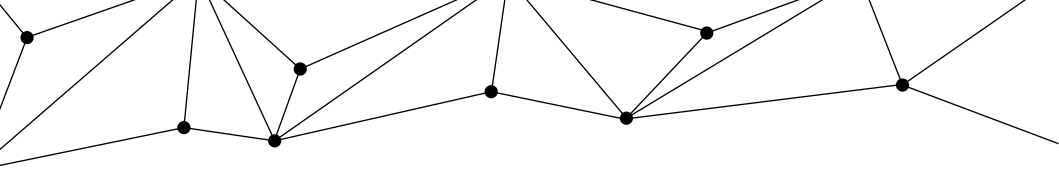
ÚRAD PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

eSlovensko

DV

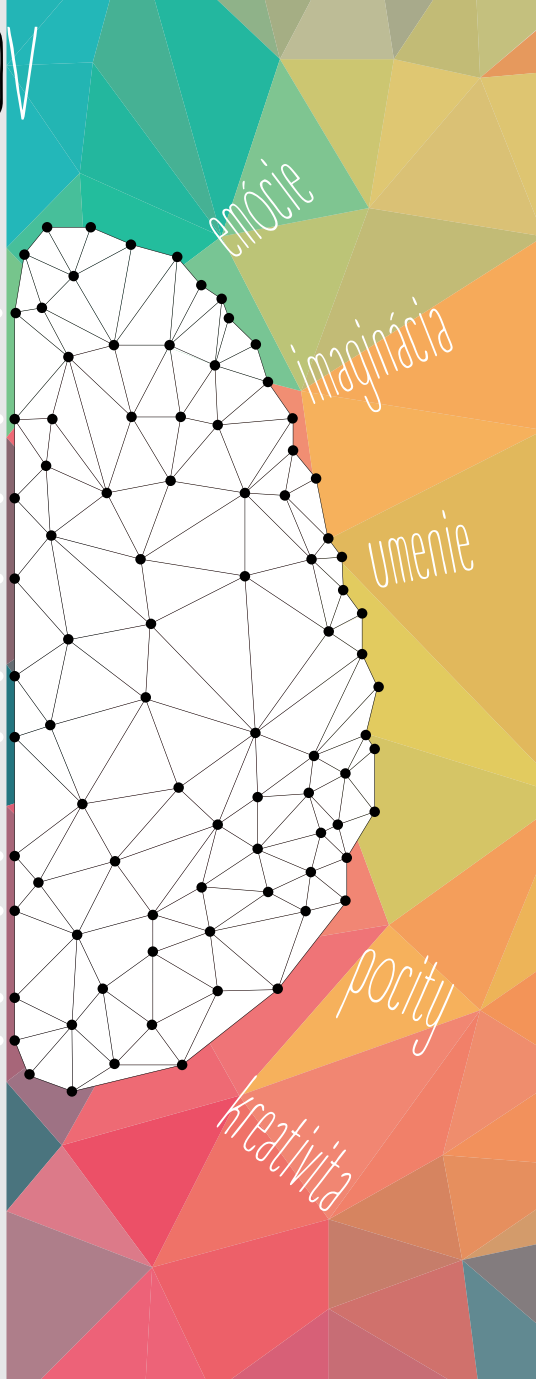
čísla

pojmy

veda

logika

racionálnosť

emócie

imaginácia

umenie

pocity

kreativita

